

**MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Číslo: 2272/2007-1000

Materiál na rokovanie
vlády Slovenskej republiky

Upravené

Nové znenie

**Návrh
Inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010**

Podnet:

Na základe úloh z rozpracovania PVV
na roky 2006 - 2010 schváleného
uznesením vlády SR č. 660/2006

Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Návrh Inovačnej politiky SR na roky
2008 až 2010
4. Doložka vplyvov
5. Prílohy
6. Vyhodnotenie pripomienkového
konania
7. Návrh komuniké

Predkladá:

Lubomír Jahnátek
minister hospodárstva SR

Bratislava 15. februára 2008

Schválená vládou SR dňa 27. februára 2008 uznesením vlády SR č. 128/2008

Inovačná politika SR na roky 2008 až 2010

Hlavným cieľom Inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010 (ďalej len „Inovačná politika“) je rozpracovanie jednotlivých opatrení Inovačnej stratégie SR na roky 2007 až 2013 na konkrétne opatrenia a úlohy. Plnením stanovených úloh budú vytvorené priaznivé podmienky pre tvorbu a implementáciu podporných mechanizmov pre vznik a rozvoj regionálnych inovačných štruktúr, inovatívnych podnikov, partnerstva a spolupráce podnikov a univerzít v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Zároveň bude zabezpečená postupná realizácia dlhodobých koncepčných zámerov vlády SR v oblasti podpory inovačných aktivít.

Strategickým cieľom Inovačnej stratégie SR do roku 2013, prijatej vládou SR dňa 14. marca 2007, je dosiahnuť, aby sa inovácie stali jedným z hlavných nástrojov rozvoja znalostnej ekonomiky a zabezpečovania vysokého hospodárskeho rastu Slovenskej republiky s cieľom dosiahnuť úroveň najvyspelejších ekonomík Európskej únie.

V rámci konštatovania, že „na Slovensku zatiaľ neprevláda proinovačná kultúra“, je možné identifikovať názor o zbytočnosti vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, vychádzajúci z ponímania uvedených prostriedkov ako „náklad“ a nie ako „investícia“. Existuje aj názor, ktorý priamo vylučuje verejné spolufinancovanie inovácií s odôvodnením, že ide o zodpovednosť podnikateľov. Slovenské podniky budú inovovať naďalej, ale v porovnaní s inými budú hendikepované a menej konkurencieschopné. Riešením je viac zdrojová podpora financovania – zo štátnych, medzinárodných a podnikateľských zdrojov, pričom treba motivovať podniky najmä k využívaniu posledných dvoch zdrojov.

V období 2008 – 2013 bude potrebné v Slovenskej republike vytvoriť národný inovačný systém, ktorý bude obsahovať regionálne inovačné štruktúry (inkubátory, inovačné centrá, poradenské centrá a ďalšie elementy). Cieľom vybudovania regionálnych štruktúr je priblížiť podporné aktivity čo najviac k podnikateľom, najmä malým a stredným podnikom (ďalej len „MSP“). Na základe vybudovania efektívne fungujúceho inovačného systému sa do roku 2013 predpokladá dosiahnuť:

- pozitívny trend rozvoja inovačných procesov s priemetom do hospodárstva a sociálnej oblasti,
- nárast počtu úspešne zrealizovaných projektov,
- prírastok hrubého domáceho produktu bude v uvedenom roku z 25% zabezpečený inováciami (v súčasnosti sa zabezpečuje prírastok hrubého domáceho produktu inováciami asi 8%),
- viac ako 50% podnikov priemyslu a služieb, najmä MSP, bude mať inovatívny charakter, (podľa správ EK len 13% MSP uviedlo na trh nové produkty, pričom 32% súčasných produktov bolo inovovaných v období 2002 – 2004).
- zlepši sa konkurencieschopnosť, najmä MSP,
- vyše 5% námetov na podnikové inovácie budú mať zdroj vo vysokoškolskom výskume, rezortnom výskume a SAV (v súčasnosti je podiel námetov na inovácie z univerzitného a akademického prostredia menší ako 1%).

Inovačná politika primárne vychádza z Inovačnej stratégie SR na roky 2007 až 2013 a z nasledovných dokumentov vlády SR:

- Programové vyhlásenie vlády SR,
- Národný program reforiem Slovenskej republiky na roky 2006 – 2008,
- Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, najmä operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“) Ministerstva hospodárstva SR, operačný program Výskum a vývoj (ďalej len „OP VaV“) Ministerstva školstva SR, čiastočne regionálny operačný program (ďalej len „ROP“) Ministerstva výstavby

a regionálneho rozvoja SR, operačný program Informatizácia spoločnosti (ďalej len „OP IS“) Úradu vlády SR, operačný program Vzdelávanie (ďalej len „OP V“) Ministerstva školstva SR, operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (ďalej len „OP ZaSI“) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Návrh Inovačnej politiky na roky 2008 – 2010 je vypracovaný tak, aby zapadol do rámca politiky EK a zároveň, aby bol špecifickým programom SR, to znamená, aby sa prioritne riešili národné záujmy.

Základným zámerom inovačnej politiky je vytváranie podporných mechanizmov pre vznik a rozvoj regionálnych inovačných štruktúr, inovatívnych podnikov, partnerstva a spolupráce podnikov a univerzít v oblasti výskumu a vývoja, získanie nových trhov v trvalo udržateľnom prostredí tak, aby sa zabezpečila a zlepšila kvalita života obyvateľstva a aby z prosperity podnikateľských subjektov malo národné hospodárstvo čo najväčší úžitok. Konkrétne ide o:

1. zvyšovanie konkurenčnej schopnosti podnikateľských subjektov pri dodržiavaní zásad trvalo udržateľného rozvoja,
2. rozvoj zamestnanosti, zvýšenie odbornej úrovne a flexibilita pracovnej sily,
3. regionálny rozvoj.

Pre dosiahnutie hlavného cieľa inovačnej politiky bude v rokoch 2008 až 2010 potrebné

- dobudovať podpornú inovačnú štruktúru schopnú absorbovať určené finančné prostriedky v súlade s Inovačnou stratégiou SR a efektívne ich konvertovať na inovácie,
- pripraviť a spustiť realizáciu podporných programov, projektov a schém,
- vytvoriť sieť regionálnych inovačných centier - RIC.

Opatrenia a úlohy Inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010

Na dosiahnutie vyššie uvedených efektov bude potrebné postupovať formou plnenia jednotlivých čiastkových krokov – vzájomne prepojených opatrení a úloh so stanovenými termínmi a nositeľmi úloh tak, aby sa dosiahol synergický efekt vynaložených finančných zdrojov.

Z pohľadu objemu finančných prostriedkov vyčlenených na podporu inovačných aktivít budú v najbližšom období nepochybne prioritnú úlohu zohrávať **štrukturálne fondy**. Konkrétne pôjde o Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, Operačný program Výskum a vývoj a Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia a samotná výška finančných prostriedkov je indikatívne uvedená v ďalšom texte.

Prehľad plánovaných výdavkov na opatrenia inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010

	Názov opatrenia	Plánované výdavky (ŠF+ŠR)(mil. Sk)	Z toho spolufinancovanie zo ŠR	Zdroj financovania
1.	Budovanie Regionálnych inovačných centier – RIC, vrátane podpory ďalšieho vzdelávania a poskytovania poradenstva pre subjekty vstupujúce do RIC	4 950	495 (10 %) MŠ SR, MPSVaR SR	ERDF, ESF OP VaV, OP ZaSI, ŠR
2.	Inovácie a technologické transfery	2 996	450 (15%) MH SR	ERDF, OP KaHR, ŠR
3.	Podpora inovačných aktivít v podnikoch	2 038	306 (15%) MH SR	ERDF, OP KaHR, ŠR
4.	Projekt na vytvorenie národnej informačnej infraštruktúry a jej celoslovenské používanie podnikovou sférou	220	44 (20%) MH SR	ERDF SOP PS, ŠR
5.	INTERREG IVC	540	0*	ERDF, verejná správa
6.	Nástroje finančného inžinierstva-podpora financ. inovácií a podpora zvyšovania investícií do inovácií z verejných zdrojov	330	50 (15%)	ERDF, OP KaHR, ŠR
	SPOLU	11 074	1 345	

* spolufinancovanie bude realizované z verejných zdrojov

** podrobná kvantifikácia podľa zdrojov EÚ, jednotlivých rokov a rozpočtových kapitol je uvedená v prílohe č. 9

Pri prepočte eur na Sk bol použitý kurz 33 Sk/1 eur.

Na dosiahnutie priaznivého efektu navrhuje Ministerstvo hospodárstva SR prijať a v období rokov 2008 – 2010 realizovať nasledovné opatrenia:

Opatrenie č. 1: Budovanie regionálnych inovačných centier (RIC)

Zabezpečenie implementácie štátnej a regionálnej inovačnej politiky, podpora inovačných procesov v regiónoch SR a prechod na vedomostnú spoločnosť sú riešené v rámci programových dokumentov OP VaV a OP ZaSI. Implementácia štátnej a regionálnej inovačnej politiky sa plánuje realizovať formou integrovaných inovačných nástrojov v regiónoch Slovenska. Účelom projektu je vybudovanie regionálnych inovačných centier (ďalej len „RIC“) v rámci regiónov Slovenska.

Prostredníctvom RIC v regiónoch sa vytvoria výkonné kapacity na riešenie inovačných aktivít v podnikateľskom sektore najmä v MSP, ktoré budú financované prostredníctvom OP KaHR a zároveň sa získa účinnejšie prepojenie podnikateľského sektora na výsledky podnikového vývoja a inovácií. Vybudovaním RIC sa podporí zlepšenie spolupráce výrobnjej sféry, najmä malých a stredných podnikov s výskumnými a vývojovými organizáciami, univerzitami a vysokými školami, zabezpečí sa vhodné materiálo-technické vybavenie pre inovatívne podnikanie, zlepši sa prístup k informáciám a k poskytovaniu služieb v oblasti inovácií.

Aktivity podporené v rámci tohto projektu prispievajú k zvýšeniu konkurencieschopnosti a k udržateľnému rastu priemyslu a služieb v regiónoch. Vybudovaním RIC sa pre regióny vytvorí platforma pre budúcu medzinárodnú spoluprácu. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať výberu a

príprave ľudských zdrojov pre inovatívne podnikanie a technickému vybaveniu RIC. V neposlednom rade je potrebné riešiť aj sieťovanie na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni.

Implementáciu projektu budovania RIC bude zabezpečovať MH SR prostredníctvom existujúcej štruktúry sprostredkovateľských orgánov pod Riadiacim orgánom na základe metodických usmernení MŠ SR ako Riadiaceho orgánu.

Zabezpečenie úspešného založenia a efektívneho fungovania RIC v období 2008 – 2013 v jednotlivých regiónoch SR bude realizované nasledovne:

Úloha č. 1: Zabezpečiť financovanie RIC prostredníctvom OP VaV a OP ZaSI

Termín: Priebežne počas programového obdobia 2007 - 2013

Zodpovední: príslušné Riadiace orgány

Úloha č. 2: Založenie RIC

Založenie združení právnických osôb podľa § 20/f Občianskeho zákonníka. Zakladateľmi bude verejná správa (obce, mestá, samosprávne kraje), štátne a verejné vysoké školy, SAV.

Termín: do konca roku 2010

Zodpovedný: verejná správa zodpovedná za založenie RIC

Úloha č. 3: Zabezpečenie administratívnych kapacít

V tejto etape bude budované personálne zabezpečenie RIC, vrátane manažérskeho zaškolenia.

Termín: do 6 mesiacov od vypísania výzvy

Zodpovední: jednotlivé RIC

Úloha č. 4: Budovanie technickej a technologickej infraštruktúry jednotlivých RIC

Termín: druhý polrok 2008 až 2010

Zodpovední: jednotlivé RIC

Úloha č. 5: Realizácia projektov inovatívnych nástrojov

Termín: priebežne do konca programového obdobia

Zodpovední: jednotlivé RIC

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 1.1: Finančná podpora vzniku inovačných centier

Opatrenie 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

Indikatívna výška prostriedkov na opatrenie (2007 – 2013): 4 950 mil. Sk

z toho na roky 2008 – 2010: 4 950 mil. Sk

**Opatrenie č. 2: Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast –
opatrenie 1.1. Inovácie a technologické transfery**

Účelom opatrenia je podpora súkromného sektora, kde je pozornosť zameraná najmä na inovácie a transfer technológií čo by malo prispieť k riešeniu problému zníženia energetickej náročnosti, zníženiu ekologických dopadov a zvýšeniu efektívnosti výroby, čo následne zabezpečí zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov a služieb, rast pridanej hodnoty, zvýšenie efektivity, modernizáciu zariadení atď. Transfer technológií je priamo naviazaný na inovačný transfer vo výrobných technológiách a v službách a zároveň vyvoláva inováciu výrobkov a služieb. Okrem transferu technológií a inovácií sa v tomto opatrení očakáva i vytváranie nových pracovných miest prostredníctvom podpory podnikania.

Predpokladané schémy štátnej pomoci, resp. pomoci de minimis:

- Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách,
- Schéma na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách (schéma pomoci de minimis),
- Schéma podpory pre začínajúcich podnikateľov (schéma pomoci de minimis) - schéma je určená na podporu aktivít začínajúcich podnikateľov, je vypracovaná a bude implementovaná v spolupráci s MPSVaR SR,

Úloha č. 1: Vypísanie výziev

Termín: v zmysle Plánu výziev OP KaHR

Zodpovedný: MH SR

Úloha č. 2: Podávanie žiadostí: do roku 2013

Realizácia projektov: v priebehu rokov 2008 - 2015

Zodpovední: prijímatelia

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.1: Inovácie a technologické transfery

Indikatívna výška prostriedkov na opatrenie (2007 – 2013): 7 491 mil. Sk

z toho na roky 2008 – 2010: 2 996 mil. Sk

Opatrenie č. 3: Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast opatrenie 1.3. - Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Účelom opatrenia je zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu prostredníctvom podpory inovačných aktivít a súvisiaceho aplikovaného výskumu u podnikateľov, t.j. podporou zavádzania nových inovácií pre technológie (nie ich nákup), postupy, alebo výrobky. Pri zavádzaní inovácií do praxe si podnikatelia môžu žiadať finančné prostriedky i na úhradu nákladov odborníkov v príslušnej oblasti.

Účelom je aj podpora implementácie najlepších postupov a výrobných metód svetovej úrovne do nových a jestvujúcich spoločností - napríklad zavádzanie systémov manažérstva kvality, prípadne ďalších systémov (napr. certifikácia výrobkov európskou značkou zhody Keymark), ochrana duševného vlastníctva, priemyselného dizajnu, ktoré zvyšujú konkurencieschopnosť podnikateľov. Cieľom je umožniť podnikateľom vybudovať akreditačný a certifikačný systém zameraný na zvyšovanie kvality produkcie a možnosti zapojenia sa do medzinárodnej spolupráce.

Predpokladané schémy štátnej pomoci, resp. pomoci de minimis:

- Schéma štátnej pomoci na podporu aplikovaného výskumu a vývoja smerovaného do inovácií,
- Schéma na podporu inovácií, zavádzania systémov manažérstva kvality, ochrany priemyselných práv a zavádzania technických noriem do výrobných praxe a služieb (schéma pomoci de minimis),

Úloha č. 1: Vypísanie výziev

Termín: v zmysle Plánu výziev OP KaHR

Zodpovedný: MH SR

Úloha č. 2: Podávanie žiadostí: do roku 2013

Realizácia projektov: v priebehu rokov 2008 - 2015

Zodpovední: prijímatelia

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Indikatívna výška prostriedkov na opatrenie (2007 – 2013): 5 095 mil. Sk
z toho na roky 2008 – 2010: 2 038 mil. Sk

Opatrenie č. 4: Projekt na vytvorenie národnej informačnej infraštruktúry a jej celoslovenské používanie podnikovou sférou.

Hlavným cieľom projektu je skvalitnenie informačného systému pre malé a stredné podniky, najmä zlepšenie využívania a prepojenia informácií medzi vedeckými, akademickými a špecializovanými knižnicami, kde konečnými spotrebiteľmi týchto informácií budú najmä malé a stredné podniky. Zámerom projektu je vytvorenie podmienok pre urýchlené uplatnenie internetu v praxi, a to vytvorením, naplnením, aktualizáciou a sprístupnením databáz na internete a ich previazanosť, čím sa zabezpečí dostupnosť a koncentrácia informácií potrebných pre podnikateľov.

Vytvorenie národnej informačnej infraštruktúry umožní malým a stredným podnikom získať základné informácie o najnovších poznatkoch v oblasti materiálov, technológií, noriem, duševného vlastníctva, čím podnikateľ získa podnet pre svoju vlastnú inováciu. Spojenie informačných knižníc (zameraných na určité odvetvia) a napojenie na regionálne inovačné centrá vytvorí systém realizácie inovácií.

Úloha: Skvalitnenie informačného systému a prístupu k informáciám pre MSP

Termín: začiatok realizácie: 2007

ukončenie realizácie: 2008

Zodpovedný: MK SR, (Slovenská národná knižnica, Martin)

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

Predpokladaná výška prostriedkov na projekt: 220 mil. Sk v rámci opatrenia 1.2. SOP PS¹
z toho na roky 2008 – 2009 220 mil. Sk

Opatrenie č. 5: Operačný program INTERREG IVC

Cieľom programu interregionálnej spolupráce INTERREG IVC je umožniť spoluprácu medzi orgánmi a aktérmi na regionálnej a miestnej úrovni z rôznych krajín v EÚ27 plus Nórska a Švajčiarska na spoločných nadnárodných projektoch, s cieľom vymieňania a prenášania skúseností a spoločného rozvíjania prístupov a nástrojov zameraných na zlepšenie efektívnosti politík regionálneho rozvoja a prispievajúcich k hospodárskej modernizácii.

Účelom programu je zlepšiť regionálne a miestne politiky v oblasti inovácií a znalostnej ekonomiky skontaktovaním regiónov s menšími skúsenosťami v konkrétnej oblasti politiky s regiónmi s väčšími skúsenosťami v oblasti využívania výskumu, technológii a inovácií. Cieľové skupiny a prijímateľmi finančných prostriedkov môžu byť regionálne a miestne verejné orgány; regionálne rozvojové agentúry, univerzity, poznatkové a výskumné ústavy vzdelávania, prevádzkovatelia vedeckých a technologických parkov, podnikateľských inkubátorov, inovačných centier.

¹ SOP PS - sektorový operačný program Priemysel a služby

Úloha: Aktívne sa zapájať do spoločných nadnárodných projektov v období vyhlásenia verejných výziev

Termín: Druhá výzva – predpoklad – jún – október 2008

Tretia výzva – predpoklad – február - máj 2009

Zodpovedný: verejná správa v spolupráci s MH SR

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 1.1: Finančná podpora vzniku inovačných centier

Opatrenie 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

Predpokladaná výška prostriedkov na opatrenie (2007 – 2013): 1 350 mil. Sk

z toho na roky 2008 – 2010: 540 mil. Sk

Opatrenie č. 6: Nástroje finančného inžinierstva - podpora financovania inovácií a podpora zvyšovania investícií do inovácií z verejných zdrojov

Opatrenie je zamerané na mobilizáciu finančných zdrojov v oblasti podpory inovácií s cieľom zabezpečiť financovanie inovačných aktivít podnikateľských subjektov na úrovni vyspelých krajín EÚ. V súvislosti so snahou o čo najefektívnejšie využitie alokovaných finančných prostriedkov je možné využívať pre ziskovo orientované projekty MSP, nepriamu štátnu pomoc, tzv. inovatívne finančné nástroje (IFN), resp. nástroje finančného inžinierstva. Ide o nástroje finančného inžinierstva akými sú záručné fondy, úverové fondy, rizikové kapitálové fondy a fondy rozvoja miest. Ministerstvo financií SR navrhuje využiť inovatívne finančné nástroje na:

- mikroúverovú garančnú schému pre začínajúce podniky;
- sociálne mikroúvery;
- portfóliové záručné schémy pre MSP;
- záručná schéma na podporu aktivít v oblasti faktoringu;
- fondy rizikového kapitálu:
 - Fond zárodočného kapitálu;
 - Fond rozvojového kapitálu;
 - menšie investície do rizikových fondov;
- fond duševného vlastníctva (IP Fund);
- budovanie siete Business Angels (BANs);
- Fond na stimulovanie pripravenosti investícií (VC: Private).

Vláda SR po prerokovaní návrhu postupu implementácie iniciatívy JEREMIE uložila ministrovi financií v spolupráci s príslušnými ministrami rozpracovať alternatívy implementácie iniciatívy JEREMIE a pripraviť implementačné dokumenty na rokovanie vlády SR do konca januára 2008. Následne vláda SR rozhodne o výbere príslušnej alternatívy implementácie holdingového fondu v SR ako aj o výške záväzných alokácií z príslušných operačných programov do holdingového fondu.

Úloha: Zabezpečiť financovanie inovačných aktivít podnikateľských subjektov na úrovni vyspelých krajín EÚ

Termín: po schválení implementačných dokumentov k iniciatíve JEREMIE a holdingového fondu v SR.

Zodpovedný: MH SR v spolupráci s MF SR

Prepojenie na inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Predpokladaná výška prostriedkov na opatrenie (2007 – 2013):	825 mil. Sk
z toho na roky 2008 – 2010:	330 mil. Sk

V sledovanom období bude na dosiahnutie hlavného cieľa Inovačnej politiky potrebné, v súlade s možnosťami štátneho rozpočtu, postupne realizovať ďalšie opatrenia.

Opatrenie č. 7: Súťaž „Inovatívny čin roka“

Zámerom tohto opatrenia je vyhlásenie súťaže, pod garanciou Ministerstva hospodárstva SR, s cieľom zabezpečiť propagáciu inovačných aktivít, zvýšiť informovanosť verejnosti o aktivitách v oblasti inovácií a oceniť inovujúce subjekty.

Súťaž bude organizovaná v troch kategóriách :

1. výrobok
2. služba
3. ekologický čin.

Ocenenia budú mať charakter morálny, ale môže ísť aj o ocenenie v podobe študijných pobytov, technického vybavenia, účasti na medzinárodných konferenciách a pod. Cieľovou skupinou sú podnikateľské subjekty realizujúce inovácie

Úloha č. 1: Vypracovanie pravidiel súťaže

Termín: 31. 3. 2008

Zodpovedný: MH SR (SIEA)

Úloha č. 2: Vyhlásenie súťaže „Inovatívny čin roka“

Termín: každoročne k 31. 7.

Zodpovedný: MH SR (SIEA)

Úloha č. 3: Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže

Termín: každoročne k 30. 11.

Zodpovedný: MH SR

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 2.1: Podpora komunikačných nástrojov zameraných na propagáciu inovatívnosti

Opatrenie č. 8: Prispôsobenie vysokého a stredného odborného školstva požiadavkám praxe

Prispôsobenie stredného odborného školstva požiadavkám praxe je potrebné riešiť komplexne vo forme zákona o odbornom vzdelávaní, ktorý bude v prvom rade riešiť vzťah strednej odbornej školy a zamestnávateľa, čím sa vytvoria podmienky pre vstup podnikateľských subjektov do tvorby a inovácií študijných osnov a vzdelávacích programov. Zásadným spôsobom bude riešená objednávka absolventov pre trh práce a ich integrácia do praxe. Dominantné postavenie pri riešení prispôsobenia stredného odborného školstva požiadavkám praxe bude mať MŠ SR, ktoré bude aktívne spolupracovať so všetkými dotknutými rezortmi, ktoré budú koordinovať tento proces.

Úloha: Vypracovať návrh zákona o odbornom vzdelávaní.

Termín: november 2008

Zodpovedný: MŠ SR

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 2.2: Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí

Opatrenie č. 9: Systém celoživotného vzdelávania

V stratégii celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva je zadefinovaná povinnosť vytvoriť všeobecný a komplexný systém celoživotného vzdelávania takým spôsobom, aby pružne reagoval na potreby občanov, zamestnávateľov, verejnej správy ako aj vzdelávacích inštitúcií v prispôsobovaní sa meniacim potrebám na trhu práce. Systém by mal byť zárukou väčšej odbornosti pracovnej sily a tým aj prvkom pre znižovanie nezamestnanosti.

Úloha: Pokračovať v tvorbe systému celoživotného vzdelávania tak, ako to vyplýva z uznesenia vlády SR č. 382/2007

Termín: 31. 12. 2010

Zodpovedný: MŠ SR

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 2.2: Podpora rastu kvality ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávacích aktivít, mobility a prenosu vedomostí

Opatrenie č. 10: Inovačné vouchre

Ide o opatrenie, ktorým bude zabezpečené prepojenie podnikateľov (najmä MSP) s univerzitami, vysokými školami a výskumno-vývojovými pracoviskami. Konkrétne sa jedná o „nepeňažné šeky“, poskytované administrátorom programu (SIEA) priamo podnikateľskému subjektu na nákup služieb od oprávnenej výskumno-vývojovej organizácie (zoznam oprávnených organizácií bude vypracovaný v priebehu druhého polroka 2008). Podnikateľský subjekt, ktorý má konkrétny inovačný nápad, sa obráti na oprávnenú organizáciu, ktorá mu pomôže tento nápad vyriešiť a navrhne spôsob zavedenia do výroby. Po odovzdaní riešenia podnikateľovi, tento zaplatí vouchrom, a oprávnená organizácia predloží voucher na preplatenie administrátorovi programu. Vouchre získané za vykonané služby predloží oprávnená organizácia na preplatenie administrátorovi programu. Sekundárnym výsledkom tohto nástroja je, že ak podnikatelia získajú priaznivé prvé kontakty s organizáciami výskumu a vývoja je pravdepodobné, že ich spolupráca bude pokračovať aj v budúcnosti. Keďže pôjde o pomerne nízku nominálnu hodnotu šeku (cca 50 000,- Sk), musí byť celý administratívny proces rýchly, jednoduchý a finančne nenáročný.

Úloha č. 1: Vypracovanie systému poskytovania vouchrov

Termín: 30. 9. 2008

Zodpovedný: MH SR

Úloha č. 2: Vypracovanie zoznamu oprávnených organizácií

Termín: 30. 9. 2008

Zodpovedný: MH SR

Úloha č. 3: Spustenie fungovania systému

Termín: po získaní potrebných finančných zdrojov

Zodpovedný: MH SR (Slovenská inovačná a energetická agentúra)

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Opatrenie č. 11: Inovačné stimuly

Zámerom je zvýšenie motivácie súkromnej sféry na zvýšenie výdavkov do oblasti aplikovaného výskumu a inovácií. Cieľom opatrenia je zaviesť do praxe systém poskytovania inovačných stimulov, ktoré budú motivovať investorov realizovať investície s vysokou mierou pridanej hodnoty, založené na sofistikovaných výrobných postupoch. Osobitné benefity budú poskytované investorom z oblasti high-tech výroby, vedecko-výskumných centier a technologických platforiem.

Úloha: Navrhnuť systém poskytovania inovačných stimulov

Termín: 31. 12. 2010

Zodpovedný: MH SR

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Opatrenie č. 12: Ochrana duševného vlastníctva

Zámerom tohto opatrenia je posilnenie funkčnosti systému ochrany duševného vlastníctva a posilnenie vymožitelnosti jednotlivých práv duševného vlastníctva. Je nevyhnutné zvýšiť informovanosť slovenskej verejnosti o systéme práv duševného vlastníctva, právnej ochrane duševného vlastníctva a zvýšiť kvalitu podporných služieb, výsledkom čoho bude schopnosť dostatočne pružne reagovať na vedecko-technický pokrok v oblasti duševného vlastníctva a jeho správy (internetizácia, globalizácia informačných tokov, nové výzvy sprístupňovania predmetov ochrany jednotlivých práv duševného vlastníctva, digitalizácia, správa práv v globalizovanej informačnej spoločnosti, podpora kreativity a inovácie, stimulácia tvorivosti, transfer technológií, zvyšovanie trhovej konkurencieschopnosti) ako aj zefektívnenie vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať vypracovaniu systému konkrétnych nástrojov finančnej podpory malým a stredným podnikateľom pri využívaní systému práv duševného vlastníctva (najmä pre oblasť vynálezcovského práva, dizajnového práva, právnej ochrany počítačových programov).“

Úloha č. 1: Vypracovať systém podpory rozvoja a využívania duševného vlastníctva

Termín: 31. 12. 2010

Zodpovedný: MH SR (Úrad priemyselného vlastníctva SR)

Úloha č. 2: Definovanie konkrétnych nástrojov podpory rozvoja a využívania duševného vlastníctva“

Termín: 31. 12. 2010

Zodpovedný: MH SR (Úrad priemyselného vlastníctva SR)

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.3: Podpora inovačných aktivít v podnikoch

Opatrenie č. 13: Podpora projektov uchádzajúcich sa o zdroje z rámcového programu Konkurencieschopnosť a inovácie (CIP)

Opatrenie je zamerané na vytvorenie podmienok v agentúre (SIEA) pre skvalitnenie administratívno-technickej asistencie pri príprave projektov uchádzajúcich sa o podporu v rámcovom programe pre Konkurencieschopnosť a inovácie. Vo vzťahu k podpore projektov CIP-u a k ich nožnej podpore aj zo štruktúrálnoh fondov, bude hlavným cieľom vypracovať také systémy, ktoré umožnia finančne podporovať projekt súčasne zo zdrojov CIP-u a súčasne aj z prostriedkov štruktúrálnoh fondov s podmienkou, že pri projekte môžu byť z oboch zdrojov podporované rozdielne etapy alebo časti projektu tak, aby nedochádzalo k duplicitě finančnej podpory z oboch zdrojov. Dôvodom je dosiahnuť synergický efekt podpory výskumu a vývoja z prostriedkov CIP-u a z prostriedkov štruktúrálnoh fondov.

Úloha: Vypracovať systém podpory projektov uchádzajúcich sa o zdroje z CIP-u

Termín: 30. 9. 2008

Zodpovedný: MH SR (SIEA)

Prepojenie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013:

Opatrenie 3.2: Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

Predpokladom dlhodobého ekonomického rastu SR a budovania vedomostnej spoločnosti je aj realizácia opatrení a úloh Inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010, a to predovšetkým v oblasti inovácií, transferu technológií, výskumu a vývoja, vzdelávania, uplatňovania informačných a komunikačných technológií, zvyšovania kvality, ochrany duševného vlastníctva.

Rozhodujúcim faktorom v inovačnom procese je správne nastavená podpora inovačných aktivít zohľadňujúca regionálne potreby. Stimuláciou spolupráce medzi podnikmi, najmä medzi MSP, výskumnými, vývojovými a vzdelávacími inštitúciami sa urýchli prenos poznatkov a ich transformovanie do inovovaných produktov a služieb, schopných uplatniť sa na náročných trhoch. Transferom inovatívnych a nových technológií, informačných a komunikačných technológií do priemyselnej praxe a sféry služieb dôjde k zvýšeniu konkurenčnej schopnosti produkcie na medzinárodných trhoch, zvýšeniu produktivity a zamestnanosti.

Opatrenia navrhnuté v Inovačnej politike SR na roky 2008 až 2010 prispievajú k vyváženému rozvoju regiónov a k eliminácii regionálnych disparít. Pozitívom bude zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu podnikov, regiónov a Slovenskej republiky, vytvorenie nových kvalitných pracovných miest, zvýšenie atraktivity regiónov a vytváranie vedomostnej spoločnosti.

Zoznam použitých skratiek

EÚ – Európska únia
SR – Slovenská republika
EK – Európska komisia
VaV – výskum a vývoj
HDP – Hrubý domáci produkt
ŠR - Štátny rozpočet
7.RP – Siedmy rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie Európskej únie
CIP – Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie
MH SR – Ministerstvo hospodárstva SR
MŠ SR – Ministerstvo školstva SR
MF SR – Ministerstvo financií SR
MPSVaR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
RIC – Regionálne inovačné centrá
NSRR – Národný strategický referenčný rámec
OP – Operačný program
OP V – Operačný program pre vzdelávanie
OP KaHR – Operačný program pre konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP VaV – Operačný program pre výskum a vývoj
OP ZaSI – Operačný program pre zamestnanosť a sociálnu inklúziu
ROP – Regionálny operačný program
OP IS - Operačný program Informatizácia spoločnosti
ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja
KF – Kohézny fond
ESF – Európsky sociálny fond
MSP – Malé a stredné podniky
SII – Sumárny inovačný index (Summary Innovation Index)
SAV – Slovenská akadémia vied
SOPK – Slovenská obchodná a priemyselná komora
SIEA – Slovenská inovačná a energetická agentúra
UNI - Univerzity

Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie

I. Odhad dopadov na verejné financie

Predkladaný materiál má dopad na verejné financie. Prostriedky na aktivity jednotlivých rezortov budú zabezpečené v rámci schválených limitov príslušných rozpočtových kapitol na príslušný rozpočtový rok, bez zvýšených požiadaviek na štátny rozpočet. Finančné prostriedky na jednotlivé operačné programy, ako aj spolufinancovanie zo ŠR boli schválené v rámci Národného strategického referenčného rámca dňa 6. decembra 2006 uznesením vlády SR č. 1005/2006.

Prehľad plánovaných výdavkov na opatrenia inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010

	Názov opatrenia	Plánované výdavky (ŠF+ŠR)(mil. Sk)	Z toho spolufinancovanie zo ŠR	Zdroj financovania
1.	Budovanie Regionálnych inovačných centier – RIC, vrátane podpory ďalšieho vzdelávania a poskytovania poradenstva pre subjekty vstupujúce do RIC	4 950	495 (10 %) MŠ SR, MPSVaR SR	ERDF, ESF OP VaV, OP ZaSI, ŠR
2.	Inovácie a technologické transfery	2 996	450 (15%) MH SR	ERDF, OP KaHR, ŠR
3.	Podpora inovačných aktivít v podnikoch	2 038	306 (15%) MH SR	ERDF, OP KaHR, ŠR
4.	Projekt na vytvorenie národnej informačnej infraštruktúry a jej celoslovenské používanie podnikovou sférou	220	44 (20%) MH SR	ERDF SOP PS, ŠR
5.	INTERREG IVC	540	0*	ERDF, verejná správa
6.	Nástroje finančného inžinierstva-podpora financ. inovácií a podpora zvyšovania investícií do inovácií z verejných zdrojov	330	50 (15%)	ERDF, OP KaHR, ŠR
	SPOLU	11 074	1 345	

* spolufinancovanie bude realizované z verejných zdrojov

** podrobná kvantifikácia podľa zdrojov EÚ, jednotlivých rokov a rozpočtových kapitol je uvedená v prílohe č. 9

Pri prepočte eur na Sk bol použitý kurz 33 Sk/1 eur

II. Odhad dopadov na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb

Predpokladá sa pozitívny dopad na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb, vzhľadom na očakávanú akceleráciu a rozvoj inovačných procesov v Slovenskej republike, zlepšenie kvality života obyvateľstva a prosperity podnikateľských subjektov.

III. Odhad dopadov na životné prostredie

Očakáva sa pozitívny vplyv na životné prostredie, vzhľadom na opatrenia zdôrazňujúce potrebu ochrany životného prostredia.

IV. Odhad dopadov na zamestnanosť

Z krátkodobého hľadiska sa neočakáva negatívny dopad na zamestnanosť. Z dlhodobého hľadiska, spolu so stúpajúcou konkurencieschopnosťou podnikateľských subjektov predpokladáme zvýšenie zamestnanosti.

V. Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Predkladaný materiál bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pretože svojim zameraním smeruje do oblasti rozvoja podnikateľského prostredia prostredníctvom inovácií.

P r í l o h y

- 1. Postavenie Slovenskej republiky v rámci Európskej únie podľa hodnotenia inovačnej výkonnosti vrátane hodnotiacej tabuľky inovácií Európskej komisie pre konkurencieschopnosť (European Trend Chart on Innovation)**
- 2. Oznámenie Komisie k inovačnej stratégii - desať bodový akčný program**
- 3. Strategické priority Rady ministrov pre konkurencieschopnosť**
- 4. Siedmy rámcový program výskumu a technického rozvoja Európskej únie**
- 5. Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP)**
- 6. SWOT analýza inovačného prostredia Slovenskej republiky**
- 7. Postavenie a úlohy Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA) v Národnom inovačnom systéme (NIS)**
- 8. Inovačné póly rastu v regiónoch**
- 9. Prehľad predpokladaného čerpania zdrojov EÚ a ŠR podľa jednotlivých rokov a rozpočtových kapitol**

Postavenie Slovenskej republiky v rámci Európskej únie podľa hodnotenia inovačnej výkonnosti vrátane hodnotiacej tabuľky inovácií Európskej komisie pre konkurencieschopnosť (European Trend Chart on Innovation)

Sústavu inovačných indikátorov, hlavných kategórií a primárny zdroj získania jednotlivých indikátorov znázorňuje tabuľka č. 2-1.

Na základe spracovania základných ukazovateľov sa vypočíta tzv. Sumárny inovačný index (SII), ktorý definuje inovačnú výkonnosť členskej krajiny.

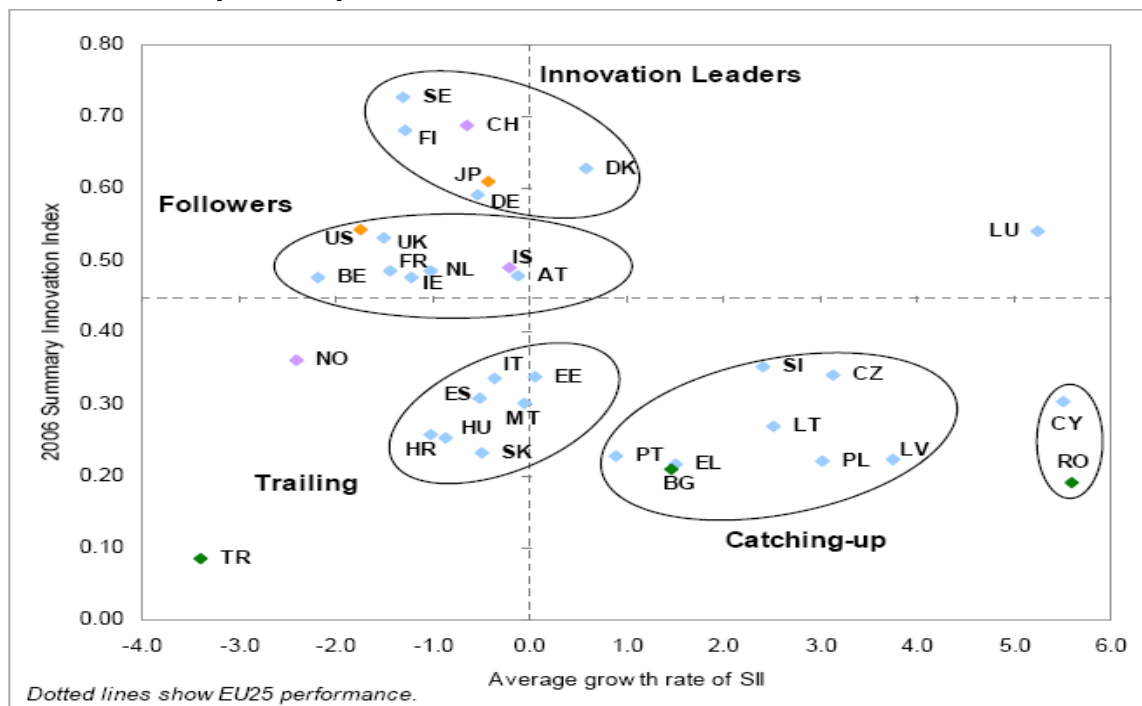
Obrázok 2-2 znázorňuje SII na „zvislej osi“ a priemerná miera rastu ukazovateľa SII je znázornená na vodorovnej osi. Krajiny nad vodorovnou bodkovanou čiarou vykazujú nadpriemernú inovačnú výkonnosť (nad priemer EU 25) a krajiny vpravo od zvislej bodkovanej čiary vykazujú rýchlejší medziročný nárast SII, ako je priemer EU 25.

Tab. 2-1: EIS 2006 Indikátory

Vstup - Inovačné vstupy		
1.1	Absolventi prírodovedeckých a technických fakúlt na 1000 obyvateľov vo veku 20 - 29	Eurostat
1.2	Počet osôb s terciárnym vzdelaním na 100 obyvateľov vo veku 25 - 64	Eurostat, OECD
1.3	Miera prieniku širokopásmového internetu (počet liniek na 100 obyvateľov)	Eurostat
1.4	Účasť na celoživotnom vzdelávaní na 100 obyvateľov vo veku 25 - 64	Eurostat
1.5	Dosiahnutá úroveň vzdelania mládeže (% obyvateľstva vo veku 20 - 24, ktorí majú ukončené sekundárne vzdelanie)	Eurostat
Vstup – tvorba vedomostí		
2.1	Verejné výdavky na V&V (% z HDP)	Eurostat, OECD
2.2	Výdavky podnikateľského sektora na V&V (% z HDP)	Eurostat, OECD
2.3	Podiel medium-high-tech a high-tech V&V (% z nákladov na V&V)	Eurostat, OECD
2.4	Podiel podnikov dostávajúci verejné zdroje na inovácie	Eurostat (CIS4)
Vstup - Inovácie a podnikateľstvo		
3.1	Vnútropodnikové inovácie MSP (% MSP)	Eurostat (CIS3)
3.2	Inovatívne MSP kooperujúce s ostatnými (% z MSP)	Eurostat (CIS4)
3.3	Náklady na inovácie (% z celkového obratu)	Eurostat (CIS4)
3.4	Zárodkový rizikový kapitál (% z HDP)	Eurostat
3.5	Náklady na IKT (% z HDP)	Eurostat
3.6	MSP aplikujúce ne-technologické zmeny (% z MSP)	Eurostat (CIS4)
Výstup - aplikácie		
4.1	Zamestnanosť v high-tech službách (% z celkovej pracovnej sily)	Eurostat
4.2	Export high technology produktov ako podiel celkového exportu	Eurostat
4.3	Predaj produktov nových na trhu (% z celkového obratu)	Eurostat (CIS4)
4.4	Predaj produktov, ktoré nie sú novinkami na trhu, firmami, pre ktoré sú produkty nové (% z celkového obratu)	Eurostat (CIS4)
4.5	Zamestnanosť v medium-high a high-tech výrobe (% z celkovej pracovnej sily)	Eurostat
Výstup – Duševný majetok		
5.1	EPO patenty na milión obyvateľov	Eurostat
5.2	USPTO patentov na milión obyvateľov	Eurostat,
5.3	Triadické patenty na milión obyvateľov	Eurostat
5.4	Nové obchodné značky na úrovni EU na milión obyvateľov	OHIM2
5.5	Nové dizajny na úrovni EÚ na milión obyvateľov	OHIM4

² Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs): <http://oami.eu.int/>

Obr. 2 - 2: Sumárny inovačný index

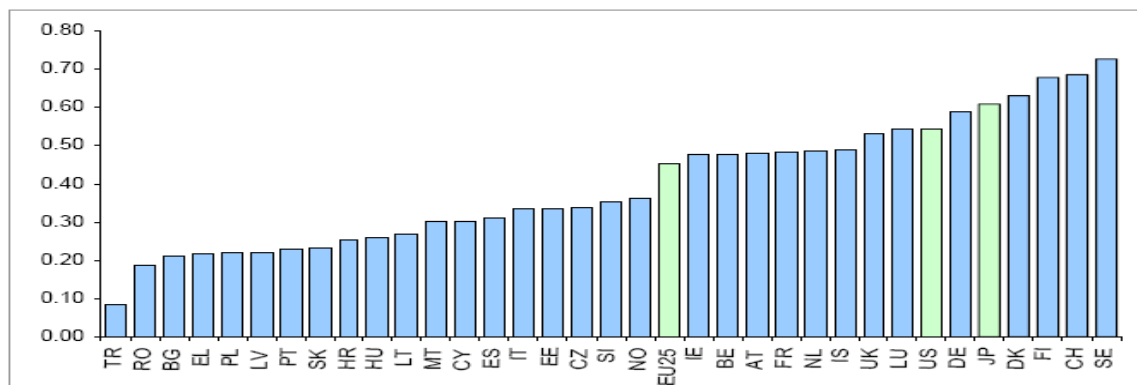
Z uvedeného grafu vyplýva, že Slovenská republika z hľadiska inovačnej výkonnosti zaostáva za priemerom EU 25:

- v celkovej inovačnej výkonnosti,
- v trende medziročného vývoja, (medziročný nárast inovačnej výkonnosti zaostáva v európskom kontexte).

Na základe analýzy a porovnania inovačnej výkonnosti, Európska komisia prerozdělila členské krajiny do nasledovných skupín³:

- Švédsko, Švajčiarsko, Fínsko, Dánsko, Japonsko a Nemecko sú inovační lídri, s ukazovateľmi SII nad priemerom EU 25,
- Francúzsko, Holandsko, Belgicko, Rakúsko, Írsko, Veľká Británia a USA sú inovační nasledovníci, ktorých ukazovatele zaostávajú za skupinou „lídrov“, ale stále sú nad priemerom EU 25,
- Slovinsko, Česko, Litva, Portugalsko, Poľsko, Lotyšsko, Grécko a Bulharsko zaraďujeme medzi „doháňajúce krajiny“, s ukazovateľmi SII pod priemerom EÚ avšak s rýchlejším rastom inovačnej výkonnosti ako je európsky priemer,
- Estónsko, Španielsko, Taliansko, Malta, Maďarsko, Chorvátsko a Slovensko zaraďuje EK medzi „vlečúce sa krajiny“, s nízkym SII a s malým rastom inovačnej výkonnosti.

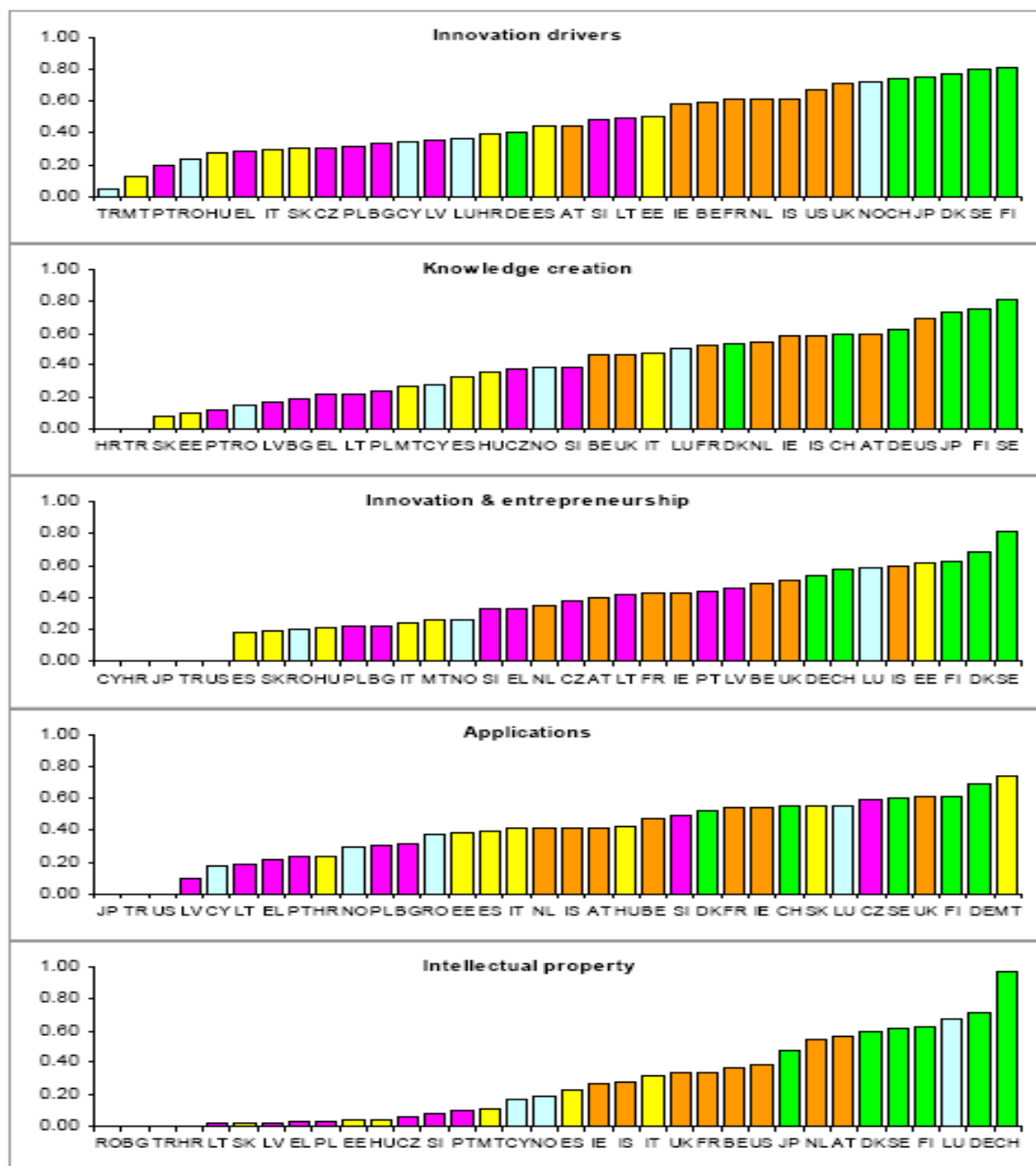
Obr. 2 - 3: Hodnotenie krajín na základe jednotlivých indikátorov

³ European Innovation Scoreboard 2006. Comparative analysis of innovation performance

Hodnotenie krajín sa uskutočňuje na základe jednotlivých indikátorov (tab. 2-1 EIS 2006 Indikátory), ale i na základe skupín indikátorov (obr.2-4).

Obr. 2 - 4: Hodnotenie na základe skupín indikátorov

SR dosahuje nadpriemerné hodnoty v skupine indikátorov „výstupy – aplikácie“, avšak v oblasti „tvorby vedomostí“ a „duševného majetku“ sa nachádza na absolútnom konci poradia členských krajín.

Zaujímavým údajom je aj postavenie SR medzi členskými krajinami EÚ z pohľadu inovačných vstupov a výstupov (European Innovation Progress report 2006):

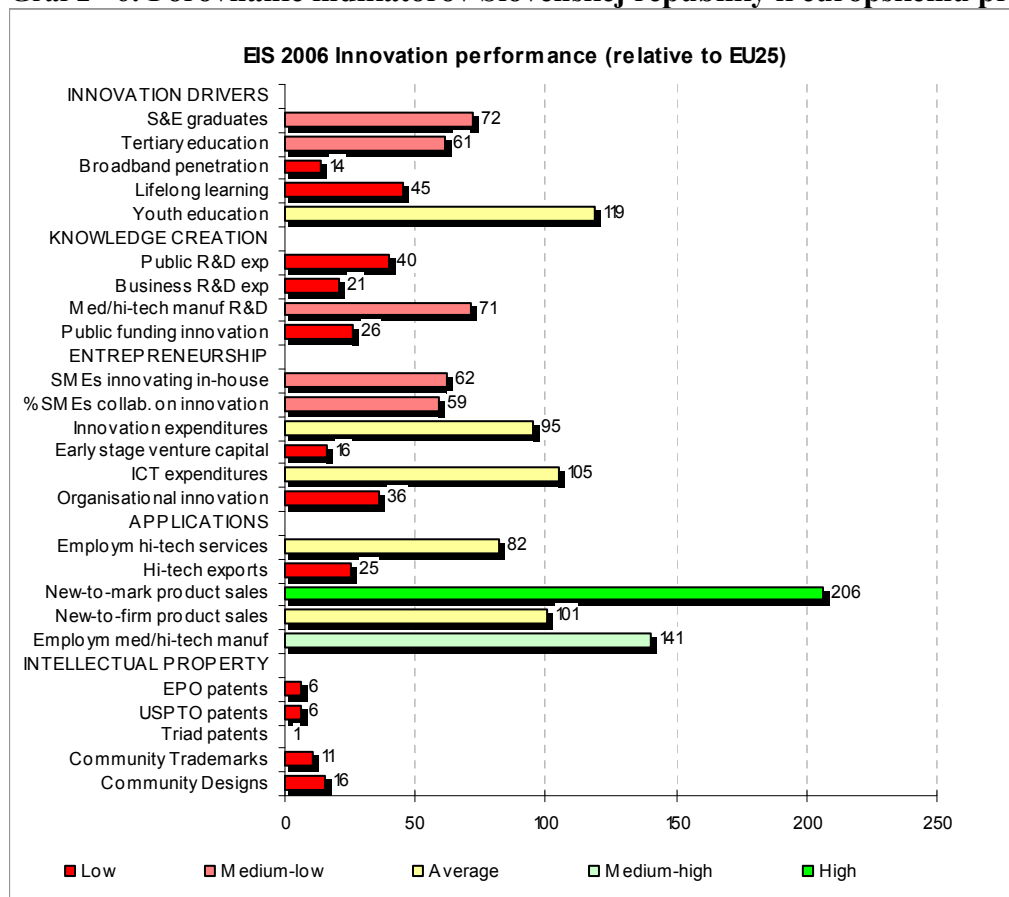
Tab. 2 - 5: SR z pohľadu inovačných vstupov a výstupov

	SE	CH	FI	DK	DE	AT	BE	UK	NL	FR	IS	LU	IE	NO	IT	EE	SI	HU	ES	CY	PT	LT	CZ	BG	PL	SK	EL	LV	RO
INPUT	1	3	2	5	7	9	6	8	11	12	4	18	17	10	20	13	16	19	22	14	21	15	27	23	25	28	26	24	29
OUTPUT	2	1	3	4	5	7	12	11	8	10	16	6	9	15	13	22	20	18	14	25	21	28	19	26	24	17	27	29	23
SII	1	2	3	4	5	6	7	9	8	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

Z tabuľky vyplýva, že SR je z hľadiska súhrnného inovačného indexu 26. v poradí, z hľadiska inovačných vstupov 28. a z hľadiska výstupov 17. To svedčí o fakte, že napriek nedostatočným vstupom si SR udržuje, hoci podpriemerné, ale predsa solídne postavenie.

Graf 2 - 6 zobrazuje údaje z roku 2005 a znázorňuje hodnotu indikátorov k celkovému priemeru EÚ.

Graf 2 - 6: Porovnanie indikátorov Slovenskej republiky k európskemu priemeru

Indikátory vo vzťahu k EÚ zatriedené do skupín:

- nízka hodnota (low – červené),
- stredná až nízka hodnota (svetločervená – medium-low),
- priemerná hodnota (žltá – average),
- stredná až vysoká hodnota (svetlozelená – medium to high),
- vysoká hodnota (zelená – high).

Z grafu vyplýva, že väčšina indikátorov sa zaraďuje do kategórie s nízkou hodnotou, respektíve strednou až nízkou hodnotou. Uvedené indikátory popisujú len stav inovačnej výkonnosti a pomáhajú identifikovať príčiny daného stavu. To znamená, že sú číselným vyjadrením trendových zmien a okamžitého stavu. Niektoré materiály EK e nielen detekujú stav inovácií, ale hľadajú dôvody zaostávania niektorých krajín, respektíve regiónov.

Podľa ročného hodnotenia inovačných trendov⁴, príčinou zaostávania SR v inovačnej výkonnosti je:

- nízka úroveň financovania výskumu a vývoja, malé zapojenie podnikov do výskumno-vývojovej činnosti a veľmi nízka úroveň komercializácie výstupov výskumu a vývoja,
- nedostatok ľudských zdrojov pre výskum a vývoj a slabé väzby medzi priemyslom a akademickým sektorom,
- nízky podiel inovujúcich podnikov v priemysle.
- nízka úroveň financovania inovačných procesov v SR
- roztrieštený a neštandardizovaný Národný inovačný systém s chýbajúcimi prvkami.

⁴ Inno-Policy Trendchart – Policy Trends and Appraisal Report.Slovakia.2007

Príloha č. 1a Hodnotiacia tabuľka inovácií EK (European Trend Chart on Innovation)

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	VSTUP – Hnacie sily inovácií							
1.1	VaI absolventi /1000 obyv. vo veku 20-29	4,3	5,1	5,3	7,5	7,8	8,3	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	54	52	68	68	68	—
1.2	Počet obyvateľov z terciárnym vzdelaním	10,2	10	10,3	10,9	10,9	11,8	12,8
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	52	54	53	55	58
1.3	Miera prieniku širokopásmového internetu	—	—	—	—	—	—	0,4
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	—	—	—	—	5
1.4	Účasť na celoživotnom vzdelávaní	—	—	—	—	9,0	4,8	4,6
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	—	—	113	52	46
1.5	Dosiahnutá úroveň vzdelania mládeže	93,4	93,3	94,5	94,4	94	94,1	91,3
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	125	124	124	123	123	119
	VSTUP – Tvorba poznatkov							
2.1	Verejné výdavky na VaV	0,27	0,25	0,22	0,21	0,21	0,26	0,24
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	41	38	33	31	31	38	—
2.2	Výdavky podnikateľského sektora na VaV	0,52	0,41	0,43	0,43	0,37	0,31	0,23
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	45	34	35	34	30	25	—
2.3	Podiel medium-high a high-tech VaV	—	—	80,5	76,3	68,6	—	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	90	86	77	—	—
2.4	Podiel podnikov, ktoré získali verejné zdroje	—	—	1,8	—	—	—	—
	VSTUP- Inovácie a podnikanie							
3.1	MSP, ktoré inovujú v rámci podniku	—	—	13,1	—	15,7	—	—
3.2	Inovatívne MSP kooperujúce s ostatnými	—	—	3,3	—	3,8	—	—
3.3	Výdaje na inovácie	—	—	2,53	—	2,4	—	—
3.4	Zárodkový rizikový kapitál	—	0,003	0,001	0,006	0,008	0,002	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	9	1	10	20	6	—
3.5	Výdavky na informačno – komunikačné technológie	—	—	7,3	7,3	—	—	6
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	112	116	—	—	95
3.6	Počet MSP aplikujúce netechnologické zmeny	—	—	10,1	—	—	—	—
	VÝSTUP – Aplikácie							
4.1	Zamestnanosť v high-tech službách	—	2,74	2,97	3,02	2,83	2,54	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	96	92	87	80	—
4.2	Export high-tech produktov	—	4	3,5	3,7	2,9	3,4	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	20	17	18	16	19	—
4.3	Predaj produktov, ktoré sú nové na trhu	—	—	6,2	—	10,9	—	—
4.4	Predaj nových produktov firmy, ktoré nie sú nové na trhu	—	—	5,9	—	2,8	—	—
4.5	Zamestnanosť v medium-high a high-tech výrobe	—	6,61	6,87	6,75	8,2	8	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	98	97	120	121	—
	VÝSTUP – Duševné vlastníctvo							
5.1	EPO patenty	5,9	4,3	6,8	7,1	4,3	—	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	5	4	5	5	3	—	—
5.2	USPTO patenty	0,7	1,6	1,4	0,6	1,9	—	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	1	3	2	1	3	—	—
5.3	Triádové patenty	0,5	0,6	0,8	—	—	—	—
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	2	3	3	—	—	—	—
5.4	Nové obchodné značky	—	—	—	—	0	0,9	3
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	—	—	0	1	3
5.5	Nové dizajny	—	—	—	—	—	2,4	5,9
	V porovnaní s priemerom EÚ (%)	—	—	—	—	—	4	7

Oznámenie Komisie k inovačnej stratégii - desať bodový akčný program

1. Vytvorenie vzdelávacieho systému, ktorý podporuje inovácie

Členské štáty by mali výrazne zvýšiť podiel svojich verejných výdavkov na vzdelávanie a vytvoriť taký vzdelávací systém, ktorý bude podporovať inovácie. Najmä je potrebné realizovať odporúčania uvedené v dokumente „Uskutočňovanie programu modernizácie univerzít“⁵ pre poskytovanie kvalitnejšieho vzdelávania a podporu inovačných zručností.

Iniciatíva by sa mala implementovať na úrovni členských štátov a univerzít. V súčasnosti prebieha príprava oznámení o e-zručnostiach a vzdelaní v súvislosti s inováciami.

Implementácia tohto akčného bodu sa odrazí v lepších kariérnych možnostiach výskumných pracovníkov, keďže počas štúdia budú mať možnosť nadobudnúť aj podnikateľské skúsenosti v danej oblasti (napr. podnikateľské aspekty v duševnom vlastníctve a riadení inovácií a i.). Urýchli sa integrácia absolventov na trhu práce, zníži sa miera nezamestnanosti a vzrastie atraktivita európskych univerzít. Ďalším pozitívnym prejavom bude nárast efektivity európskeho inovačného systému lepším využitím poznatkov a výsledkov výskumu či práv duševného vlastníctva a lepší transfer výsledkov univerzitného výskumu do MSP a regiónov prostredníctvom tvorby klastrov či kancelárií pre styk s priemyslom.

2. Zriadenie Európskeho technologického inštitútu (ETI)⁶

Podstatou tohto akčného bodu je združiť najlepších európskych výskumných pracovníkov a študentov do jedného zoskupenia tak, aby mohli spolupracovať s podnikateľskou sférou. ETI by mal napomôcť školiť výskumných pracovníkov v nových technológiách a generovať inovatívne riešenia v interdisciplinárnych oblastiach. Iniciatíva by sa mala implementovať na úrovni členských štátov, EÚ ako aj zainteresovaných univerzít, výskumných organizácií a firiem. V súčasnosti je pripravený návrh Komisie na založenie ETI⁷. Implementácia tejto iniciatívy bude referenčným modelom pre modernizáciu univerzít, keďže poskytne obraz o integrácii vzdelávacích, výskumných a inovačných aktivít na celoeurópskej úrovni.

Povedie ďalej k rastu konkurencieschopnosti EÚ či k (opätovnému) prilákaniu najlepších talentov z celého sveta a k zníženiu odlivu mozgov z Európy. Pre firmy to bude znamenať rast podnikateľských príležitostí na celosvetovom trhu technológií. V neposlednom rade sa zlepši kapacita európskeho systému inovácií, ktorý bude schopný rýchlejšie a lepšie reagovať na požiadavky spoločnosti.

3. Vytvorenie jednotného a atraktívneho trhu práce pre výskumných pracovníkov

Podstatou tohto akčného bodu je príprava a implementácia stratégie pre vytvorenie otvoreného, jednotného a konkurencieschopného európskeho trhu práce s dobrými kariérnymi vyhlídkami pre výskumných pracovníkov.

Implementácia tohto akčného bodu sa pozitívne prejaví na lepšej alokácii vysoko kvalifikovaných výskumných pracovníkov v rámci Európy a v rámci jednotlivých odvetví, keďže sa zlepši mobilita výskumníkov jednak medzi krajinami, univerzitnou a podnikateľskou sférou, ako aj medzi tretími krajinami a EÚ. Lepšie využitie poznatkov a výsledkov výskumu či práv duševného vlastníctva povedie k rastu efektivity európskeho inovačného systému. Európa bude atraktívnejšia pre vysoko kvalifikovaných pracovníkov, čo zníži odlev mozgov z EÚ.

4. Posilnenie prepojenia medzi výskumnou sférou a priemyslom

⁵ Delivering on the Modernisation Agenda of Universities, IP 06/592, 10.05.2006

⁶ Podrobnejšie informácie o European Institute of Technology sú k dispozícii na http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eit/index_en.html

⁷ Proposal for a regulation of The European Parliament and The Council establishing the European Institute of Technology, COM(2006) 604 final, Brussels, 18.10.2006

Keďže aplikácia výsledkov výskumu financovaného z verejných zdrojov do praxe je v EÚ pomerne slabá, je potrebné, aby členské štáty a tiež zainteresovaní kľúčoví hráči túto situáciu riešili podporou transferu poznatkov medzi univerzitami a inými verejnými výskumnými organizáciami a priemyslom.

Výsledkom implementácie tejto iniciatívy bude zjednodušenie kooperácie výskumnej a podnikateľskej sféry, nová legislatíva podporujúca prepojenie výskumu a priemyslu v EÚ, nárast počtu patentov a vytvorených spin-offov, zlepšenie kvality služieb podporujúcich transfer znalostí v Európe.⁸

5. Posilnenie inovácií v regiónoch prostredníctvom programov novej kohéznej politiky

Nové programy členských štátov na roky 2007-2013 by sa mali zamerať na efektívne vyčerpanie 308 mld. EUR, ktoré sú vyčlenené na toto obdobie pre investície do poznatkov a inovácií.

Výsledkom implementácie bude posilnenie regionálnej kohézie v EÚ. 82% z 308 mld. EUR alokovaných na kohézne nástroje bude sústredených na cieľ „Konvergencia“. Zvýšením atraktivity, konkurencieschopnosti a inovatívnosti regiónov sa posilní regionálny rozvoj a vzájomná spolupráca regiónov. Iniciatíva tiež prispieva k naplneniu cieľov Lisabonskej stratégie.

6. Prepracovanie pravidiel štátnej pomoci v oblasti výskumu a inovácií a lepšie riadenie daňových stimulov v oblasti vedy a výskumu

V rámci tohto akčného bodu sa EÚ zaviazala prijať koncom roka 2006 nový rámec štátnej pomoci v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Tento rámec bol prijatý Komisiou 22. novembra 2006 a účinnosť nadobudol 1. januára 2007.⁹ Vymedzuje niekoľko oblastí štátnej pomoci, napr. pomoc výskumno-vývojovým projektom, pomoc začínajúcim inovatívnym firmám či inovatívnym klastrom, ktorá by následne podporila ďalšie investície podnikov do VaV a inovácií, čo by prispelo k zvýšeniu hospodárskeho rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti EÚ. Rámec dovoľuje členským štátom prispôbiť si tieto pravidlá na svoje špecifické podmienky. V novembri 2006 prijala Komisia aj Oznámenie o efektívnejšom poskytovaní daňových stimulov v prospech VaV aktivít.¹⁰

Implementácia tohto akčného bodu má za cieľ zavedenie štátnej pomoci alebo daňových stimulov v nových oblastiach ako sú začínajúce inovatívne firmy a inovatívne klastre, lepšie zacielenie štátnej pomoci, modernizáciu a rozšírenie počtu pôsobnosti štátnej pomoci, prepojenie pravidiel pomoci pre VaV a pravidiel pomoci pre inovácie. Táto iniciatíva bude implementovaná Komisiou.

7. Zefektívnenie ochrany práv duševného vlastníctva

V rámci tohto akčného bodu sa Komisia zaviazala realizovať spoločnú a integrovanú stratégiu ochrany práv duševného vlastníctva, ktorá vyváži mieru ochrany vlastníkov práv a zároveň zjednoduší šírenie inovatívnych nápadov.

Táto iniciatíva povedie k zlepšeniu v patentovom systéme, k synergickému efektu medzi politikami EÚ týkajúcimi sa IPR, zvýši sa povedomie o praktických náležitostiach a benefitoch z ochrany duševného vlastníctva, zjednoduší sa výkon ochrany IPR na zahraničných trhoch. Iniciatívu implementuje Komisia aj členské štáty. Jej implementácia podporí vývoj nových produktov a služieb v oblasti digitálnych služieb a vďaka lepšej informovanosti a kvalitnejším podporným službám zvýši využitie ochrany práv duševného vlastníctva malými a strednými podnikmi. Zároveň sa posilní ochrana práv duševného vlastníctva MSP na zahraničných trhoch. V neposlednom rade bude lepší systém ochrany IPR viesť k rastu počtu vynálezov a inovácií. Výsledkom implementácie tejto iniciatívy je odporúčanie Komisie o zlepšení patentového systému v EÚ¹¹. Komisia ďalej plánuje v roku 2007 publikovať správu expertnej skupiny o potenciálnych prekážkach efektívneho využitia systému ochrany IPR malými a strednými podnikmi a v roku 2008 prijať odporúčanie o novej stratégii ochrany IPR.

8. Digitálne produkty a služby – poplatky za autorské práva

⁸ Viac informácií na http://ec.europa.eu/invest-in-research/coordination/coordination01_en.htm

⁹ http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/reform/rdi_en.pdf

¹⁰ Viac informácií o Oznámení na http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm

¹¹ Enhancing the patent system in Europe, COM(2007) 165 final, Brussels, 3.4.2007

V roku 2004 vydala Komisia súhrnný prehľad legislatívy upravujúcej autorské práva, ktorá zahŕňa aj Smernicu 2001/29/EC, ktorej ustanovenia dovoľujú členským štátom poskytovať výnimky v právnych úkonoch voči súkromnej reprodukcii za predpokladu, že držiteľia práv dostanú určitú kompenzáciu. V tých členských štátoch, ktoré uplatňujú túto výnimku (päť členských štátov ju neuplatňuje), má táto kompenzácia formu „poplatkov“ za čisté nosiče a/alebo nahrávacie zariadenia.

Výsledkom implementácie tejto iniciatívy je nová smernica Komisie 2006/116/EC o ochrane autorských a iných súvisiacich práv, ktorá bola prijatá 12. decembra 2006. Tá by mala zvýšiť efektívnosť a transparentnosť do systému poskytovania trhových kompenzácií držiteľom práv.

Smernica podporuje vstup nových inovatívnych produktov na trhy. Ďalšou aktivitou je monitorovanie dopadov legislatívnych opatrení na digitálne produkty, služby a podnikateľské modely v rámci iniciatívy „e-Business Watch“¹².

9. Stratégia pre „vedúce trhy“ priaznivé pre inovácie

V rámci tejto iniciatívy sa EÚ zaviazala prijať stratégiu podpory „vedúcich trhov“ priaznivých pre inovačné aktivity. Počas jej prípravy rozpracuje Komisia detailnú analýzu potenciálnych prekážok aplikácie nových technológií, najmä tých, ktoré sú predmetom všeobecného záujmu. Cieľom tejto iniciatívy je identifikovať a analyzovať technologické oblasti, z ktorých by sa mohli v blízkej budúcnosti rozvinúť nové trhy s vysokým potenciálom rastu. Stratégia bude formovaná vo verejnej diskusii, najmä s technologickými platformami¹³ a inovačnými panelmi iniciatívy Europe INNOVA¹⁴. Túto iniciatívu implementujú členské štáty a Spoločenstvo.

Iniciatíva by mala zrýchliť vznik profesií s vysokou pridanou hodnotou v sektoroch obsluhujúcich tieto trhy a zároveň prispieť k uspokojeniu požiadaviek obyvateľov EÚ súvisiacich s kvalitou života, mobilitou či bezpečnosťou.

10. Podpora inovácií prostredníctvom obstarávania

Do konca roku 2006 mala Európska komisia vydať Príručku pre podporu inovácií prostredníctvom predkomerčného a komerčného obstarávania, ktorá by mala vo väčšej miere stimulovať zavádzanie inovatívnych výrobkov a služieb na trhy EÚ. Táto iniciatíva by mala byť implementovaná Komisiou a členskými štátmi. Jej výsledkom by malo byť lepšie uplatnenie inovatívnych výrobkov a služieb na trhoch, kde je hlavným kupujúcim verejný sektor a tým zvýšenie kvality verejných služieb. Iniciatíva podporuje vývoj takých inovatívnych zámerov, ktoré riešia potreby verejného záujmu, ktoré sa nedajú uspokojiť riešeniami komerčne dostupnými. Zároveň sa očakáva zlepšenie vstupu nových výrobkov a služieb podnikov (najmä MSP) na trhy verejného obstarávania, keďže obstarávatelia a podniky začnú diskutovať o nových potenciálnych riešeniach problémov štátnej správy. V rámci tohto akčného bodu bola publikovaná Príručka pre využitie inovatívnych riešení vo verejnom obstarávaní¹⁵.

¹² <http://www.ebusiness-watch.org/>

¹³ <http://cordis.europa.eu/technology-platforms>

¹⁴ <http://www.europe-innova.org>

¹⁵ Guide on Dealing With Innovative Solutions in Public Procurement: 10 Elements of Good Practice, Pro-Inno Europe, SEC (2007) 280

Strategické priority Rady pre konkurencieschopnosť

1. Spustenie účinného systému ochrany práv duševného vlastníctva (IPR) – Rada privítala zámer Komisie predstaviť v roku 2007 novú stratégiu ochrany práv duševného vlastníctva, pričom upozornila na potrebu takej stratégie, ktorá by zahŕňala problematiku všetkých foriem IPR vrátane synergie s inými politikami.

2. Zavedenie proaktívnej politiky štandardizácie – súčasný európsky systém štandardov sa musí prispôbiť potrebám rýchlo rozvíjajúcich sa trhov, najmä čo sa týka služieb a high-tech produkcie. Rada odporučila, aby EK do septembra 2007 v spolupráci s priemyslom vrátane malého a stredného podnikania (ďalej len „MSP“) a ďalšími relevantnými subjektmi vypracovala návrh krokov na zlepšenie súčasného systému. EK by mala venovať pozornosť najmä prehodnoteniu existujúcich metód a zdrojov normotvorných organizácií, ako aj analýze úlohy štandardizácie v oblasti výskumu a nových technológií.

3. Zefektívnenie systému verejného obstarávania v prospech inovácií – systém verejného obstarávania môže podporiť inovácie, najmä čo sa týka MSP. Kľúčovým problémom je lepšia informovanosť verejnosti a využívanie nových metód, ktoré navrhuje súčasná legislatíva EÚ v oblasti verejného obstarávania. V rámci tohto akčného kroku mala EK do konca roku 2006 vydať príručku o tom, ako môže byť verejné obstarávanie využívané v prospech podpory inovácií. Rada EK sa k tejto otázke vráti v novembri 2007.

4. Spustenie spoločných technologických iniciatív (Joint Technology Initiatives – JTI's) – od roku 2003 pracujú európske technologické platformy prepájajúce priemysel, vedecko-výskumnú komunitu, občianske združenia či verejnú správu. Za účelom ďalšieho prehĺbenia spolupráce v určitých špecifických strategických technologických oblastiach, čím by EÚ dosiahla istý náskok pred inými vyspelými ekonomikami, Rada EK odporúča sústrediť sa na zakladanie JTI's, ktorými sa bližšie zaoberá Siedmy rámcový program výskumu a technického rozvoja Európskej únie (ďalej len „7.RP“). Relevantnými oblasťami pre založenie JTI's sú napríklad vodíkové a palivové články, aeronautika a letecká doprava, inovatívna medicína, nanoelektronika, globálne monitorovanie životného prostredia a bezpečnosti a iné. V tomto smere by mala EK do februára 2007 pripraviť návrhy na založenie tých JTI's, ktoré sa už nachádzajú v štádiu prípravy. Rada EK v tejto súvislosti pripomenula priemyselnej sfére, aby vyčlenila potrebné prostriedky na financovanie JTI's. Financovanie JTI's z rozpočtu EÚ bude prebiehať na základe pravidiel stanovených 7.RP.

5. Posilnenie inovácií a hospodárskeho rastu na „vedúcich trhoch“ – EÚ potrebuje mať jasnú stratégiu, ako zavádzať na určité svoje perspektívne trhy inovatívne výrobky a služby. Riešením tejto otázky by mohli byť tzv. „vedúce trhy“ – sú to tie oblasti hospodárstva, v ktorých by európske firmy mohli byť lídrami na globálnom trhu, avšak ich potenciál doposiaľ nie je využitý kvôli rôznym obmedzeniam a nesúladam v oblasti politiky či legislatívy. Tento problém by mohli členské štáty odstrániť spoločnými krokmi v oblasti regulácie trhov výrobkov, normalizácie, ochrany práv duševného vlastníctva a verejného obstarávania či odstraňovaní právnych prekážok, čo by posilnilo stranu dopytu po inováciách. Rada EK odporúča EK, aby v roku 2007 vypracovala iniciatívu, ktorá by na základe tejto diskusie navrhla postup ako tieto trhy podporiť. Iniciatíva by mala identifikovať oblasti, kde by sa spoločným postupom členských krajín bez zásahov vedúcich k obmedzeniu konkurencie podarilo naštartovať dynamický vývoj. Potenciál stať sa „vedúcimi trhmi“ majú okrem iného oblasti ako nízko-uhlíkové technológie, eko-inovácie, e-health, inteligentné prepravné systémy, digitálny obsah, energetická účinnosť, bioenergie/biotechnológie, nanotechnológie, satelitná navigácia a pozorovanie Zeme, bezpečnosť, informačno-komunikačné technológie (ďalej len „IKT“) a námorné technológie, nerastné zdroje. Rada EK odporúča ukončiť diskusiu o iniciatíve do februára 2008.

6. Zlepšenie spolupráce medzi vysokými školami, výskumnou sférou a podnikmi – Rada EK zdôraznila dôležitosť úlohy vysokého školstva a celoživotného vzdelávania pri rozvoji inovácií. Prioritnými oblasťami tejto reformy by malo byť ich riadenie, posilnenie partnerstiev s podnikmi, zvýšenie a diverzifikácia zdrojov ich financovania a zlepšenie možností vysokoškolského vzdelania a celoživotného

vzdelávania pre pracovnú silu so zámerom zvýšenia inovačných kapacít. Dôležitým aspektom kooperácie vedecko-výskumného a podnikateľského sektora je pritom preberanie výsledkov VaV do praxe a mobilita výskumných pracovníkov vrátane štipendií pre študentov vedecko-technických smerov.¹⁶ Transfer poznatkov je preto kľúčovým aspektom 7.RP a dôležitým kritériom jeho celkového hodnotenia.

Na úrovni Spoločenstva sa táto snaha premieta do návrhu EK zriadiť Európsky technologický inštitút (European Institute of Technology – EIT), ktorý má potenciál zefektívniť spoluprácu medzi týmito sektormi.

7. Podpora inovácií v regiónoch – účinným spôsobom podpory inovácií v regiónoch je tzv. klastering – vytváranie „zhlukov“ firiem, výskumnej a verejnej sféry za účelom spolupráce v istej oblasti. Regionálne klastre môžu profitovať z cezhraničnej/medzinárodnej spolupráce zdieľaním skúseností, nástrojov či opatrení. Veľký potenciál pre podporu inovácií v regiónoch je taktiež v regionálnych a kohéznych programoch EÚ, avšak programy financované zo štrukturálnych fondov by mali byť efektívnejšie využívané v prospech výskumu a inovácií. Rada EK na zasadnutí privítala iniciatívu EK na založenie Európskej klastrovej aliancie (European Cluster Alliance), ktorá by mala podporovať praktickú spoluprácu medzi regionálnymi samosprávami. EK má za úlohu pripraviť do apríla 2007 analýzu podpory klastrov na medzinárodnom základe. Rada EK vyzvala členské štáty, aby sa zaviazali splniť ciele v súlade s prioritami stanovenými Finančným výhľadom na roky 2007-2013 (Financial Perspectives 2007-2013) týkajúcich sa najmä výskumu a inovácií. Rada EK opätovne prehodnotí túto otázku v novembri 2007.

8. Navrhnutie postupu v oblasti inovácií v službách a netechnologických inovácií – je všeobecne známe, že existujúca inovačná politika na úrovni EÚ, či na úrovni členských štátov nie vždy dostatočne berie do úvahy dôležitosť a špecifické potreby sektoru služieb a veľký význam neprikladá ani potrebe inovácií v službách verejného sektora. Preto je potrebné inovačné politiky prehodnotiť smerom k väčšiemu dôrazu na inovácie v sektore služieb a netechnologické inovácie.

9. Trhy rizikového kapitálu – Rada EK, berúc do úvahy komuniké EK¹⁷ a ďalšie relevantné materiály¹⁸, vyzvala EK, aby pokračovala vo svojom úsilí o zlepšenie prístupu podnikov k financovaniu inovácií, okrem iného aj identifikovaním prekážok v cezhraničných investíciách, fondmi rizikového kapitálu. EK by mala taktiež ďalej sledovať podmienky pre investovanie do zárodkového kapitálu so zameraním sa na MSP. Do novembra 2007 má EK vypracovať správu o cezhraničných prekážkach týchto investícií a predložiť ju Rade EK, ktorá rozhodne o ďalšom postupe.

¹⁶ Príkladom vhodného nástroja podpory transferu poznatkov do MSP na národnej úrovni sú tzv. inovačné poukazy (*innovation vouchers*).

¹⁷ 11216/06 COMPET 189 MI 146 IND 58 ECOFIN 248 - "Financing SME Growth – Adding European Value" COM(2006) 349 final.

¹⁸ Závery rady ECOFIN z 10. októbra 2006 (13547/1/06 REV1)

Siedmy rámcový program výskumu a technického rozvoja Európskej únie

Základné údaje o 7.RP, ktorý tvoria štyri hlavné bloky činností, tvoriace štyri špecifické programy plus piaty špecifický program jadrového výskumu:

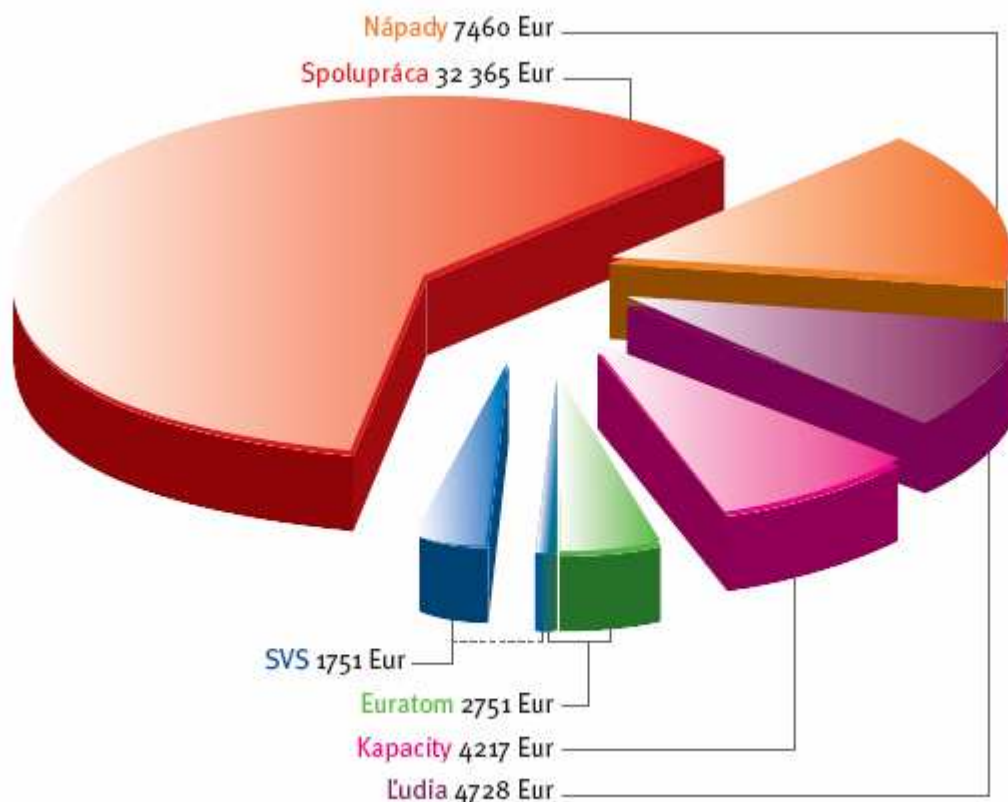
1. Spolupráca - Spolupráca vo výskume
 - Zdravie
 - Potraviny, poľnohospodárstvo a biotechnológia
 - Informačné a komunikačné technológie
 - Nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie
 - Energia
 - Životné prostredie (vrátane klimatických zmien)
 - Doprava (vrátane letectva)
 - Sociálno-ekonomické a humanitné vedy
 - Bezpečnosť
 - Vesmír
2. Nápady (Myšlienky) - Európska rada pre výskum
 - Akcie hraničného výskumu
3. Ľudia - Ľudský potenciál, akcie Márie Curie
 - Základná odborná príprava výskumných pracovníkov – Siete Márie Curie
 - Celoživotná odborná príprava a rozvoj kariéry - individuálne štipendijné pobyty
 - Prepojenia a partnerské vzťahy medzi priemyslom a akademickou sférou
 - Medzinárodný rozmer – prijímanie a vysielanie na študijné pobyty, systém medzinárodnej spolupráce, reintegračné granty
 - Ceny za excelenciu
4. Kapacity - Výskumné kapacity
 - Výskumné infraštruktúry
 - Prínosy výskumu pre priemysel a pre malé a stredné podniky
 - Znalostné regióny
 - Výskumný potenciál
 - Veda v spoločnosti
 - Podpora pri príprave koherentných stratégií rozvoja
 - Špecifické aktivity medzinárodnej spolupráce
5. Jadrový výskum a odborná príprava
 - Energia termojadrovej syntézy - ITER
 - Štepenie jadra a ochrana proti žiareniu.

Okrem vyššie uvedených špecifických programov EK umožňuje v rámci 7.RP sa zapájať aj do činností Spoločného výskumného strediska:

- Priame akcie v Euratome
- Nejadrové akcie

Celkový rozpočet 7.RP: 54,582 mld. EUR. Predbežné rozdelenie finančných prostriedkov je uvedené na nasledovnom obrázku.

Obr.: Predbežné rozdelenie finančných prostriedkov 7.RP (v miliónoch EUR)

Prepojenie Siedmeho rámcového programu výskumu a technického rozvoja Európskej únie na Inovačnú stratégiu SR na roky 2007 – 2013

7.RP je otvorený pre spoluúčasť aj podnikateľským subjektom, dokonca tento moment je priamo deklarovaný ako záujem EK. Dôvodom je snaha :

- zvýšiť znalostnú úroveň podnikov na báze účasti podnikov na výskumno-vývojových projektoch a na uľahčení transferu poznatkov a technológií,
- zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov na báze inovácií .

Tieto strategické ciele sú plne zhodné s cieľmi Inovačnej stratégie SR na roky 2007 – 2013. Okrem zapojenia sa do európskeho priestoru a získania know - how, môžu účastníci projektov čerpať aj časť finančných prostriedkov na krytie nákladov.

Účasť výskumu a priemyslu v Šiestom rámcovom programe výskumu a technického rozvoja Európskej únie

Účasť priemyslu sa v Šiestom rámcovom programe výskumu a technického rozvoja Európskej únie (ďalej len „6. RP“) koncentruje prakticky len do malých a stredných podnikov (MSP). Vo všetkých krajinách EÚ sa vyvíja značné úsilie o väčšie zastúpenie malých a stredných podnikov, ktoré sú významnými nositeľmi inovácií. Na Slovensku, tak ako aj vo väčšine nových členských krajinách EÚ je zastúpenie malých a stredných podnikov veľmi nízke. Pomer účasti priemyslu a výskumu bol v SR veľmi nepriaznivý už v 5. RP a tento stav pretrváva.

Tab.: Podiel výskumu a priemyslu v 6.RP

Výskum (SAV, UNI, RÚ)	Priemysel (MSP, VP)	Iné
65 %	10 %	25%

Z tabuľky vyplýva veľmi nepriaznivý pomer medzi výskumnými inštitúciami a priemyslom. Z toho ďalej vyplýva, že v európskom kontexte síce prispievame k tvorbe nových poznatkov, ale ich realizácie sú prevažne v iných krajinách. Vo vyspelých krajinách EÚ je tento pomer vyrovnaný.

Tab.: Štruktúra účasti MSP v 6. RP

	MSP v schválených projektoch celkom	MSP výrobné, výskumne orientované celkom	MSP konzultačné firmy celkom
Počet projektov	52	28	24
Získané prostriedky (euro)	2 676 486	1 728 645	947 841

Údaje EK podľa podpísaných kontraktov k 31.1.2006

Z analýzy účasti priemyslu (malých a stredných podnikov) v projektoch 6.RP vyplýva, že je tvorená MSP, z ktorých len malá časť sú nositeľmi technologických a výrobných inovácií.

Po „očistení“ od tých MSP, ktoré patria do skupiny konzultačných a poradenských firiem a ktoré sa nepodieľajú na výrobe ani na výskume, je obraz o prínose nových poznatkov získaných v 6. RP na ekonomiku SR ešte nepriaznivejší (pozri tabuľku).

Do januára 2006, len 28 výrobné orientovaných MSP sa zapojilo do schválených projektov v rámci 7 priorit a projektov CRAFT a Collective research Project, čo predstavuje len 10 % všetkých slovenských účastníkov v schválených projektoch. Tieto organizácie však získali spolu 1,728 mil. euro, čo tvorí v priemere skoro 62 tisíc euro na jedného účastníka.

Medzi základné dôvody nízkej účasti podnikov patrí:

- nedostatok informácií o 7. rámcovom programe,
- náročnosť spracovania prihlášok,
- malé medzinárodné kontakty podnikov v oblasti výskumu a vývoja.

Za účelom zlepšenia informovanosti podnikateľských subjektov bude potrebné zriadiť Informačnú Inovačnú sieť (ďalej len „ISS“) kontaktných bodov pre programy: 7.RP a Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie - Competitiveness and innovation program (ďalej len „CIP“)¹⁹, využiť nástroj EK - projekt IRC – Innovation Relay Center na zlepšenie informovanosti a prepojenia slovenských subjektov so zahraničnými v oblasti transferu poznatkov a technológií a zapojiť sieť Regionálnych inovačných centier (ďalej len „RIC“) do poradenskej činnosti pri spracovaní projektov.

Zhrnutie a závery 7.RP

- Trvanie 2007- 2013
- Rozšírené tematické bloky
- Vyšší rozpočet
- Väčší finančný a časový priestor pre výskum, vývoj a inovácie
- Administratívne zjednodušenie
- Pridanie základného výskumu - riadeného mimo EK
- Väčšia podpora výskumnej infraštruktúry a regionálneho rozvoja
- Technologické platformy
- Spoločné technologické iniciatívy

Pozitívne zmeny pre výskum

- Všeobecne vyššie financie

¹⁹ obdoba siete SIKAS zriadená MŠ SR, <http://oms.apvv.sk/section134.html>

- Žiadne finančné modely
- Možnosť plánovať mzdové prostriedky aj u kmeňových zamestnancov
- Väčší dôraz na obsah ako na formu
- Vyššie režijné náklady (nepriame náklady projektu)

Negatívne zmeny pre výskum

- Nutnosť použiť vlastné zdroje, alebo žiadať o dofinancovanie Ministerstvo školstva SR (ďalej len „MŠ SR“), čo bude nutné hlavne u väčších projektov 7.RP vyššími investičnými nákladmi a so subkontraktami

Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP)

CIP je tematicky rozdelený do troch OP:

Program pre podnikanie a inovácie (EIP)

Program pre podnikanie a inovácie (ďalej len „EIP“) je špecifickým programom v rámci CIP, ktorý je priamo zameraný na podporu MSP a inovácií v rámci EÚ. Zahŕňa tieto oblasti:

- **Uľahčenie prístupu MSP k finančným prostriedkom** pomocou tzv. finančných nástrojov EÚ – tieto nástroje sú určené pre firmy v rôznych štádiách svojho vývoja a podporia sa nimi aktivity ako investovanie do nových technológií, inovácie (vrátane eko-inovácií), transfer technológií a cezhraničné rozširovanie podnikateľských aktivít.
- **Tvorba sietí podnikateľských centier a centier poskytujúcich služby v oblasti inovácií** – na základe skúseností Centier prenosu inovácií (ďalej len „IRC“) a Euro-info centier bude možné využiť prostriedky CIP na vytvorenie európskej siete regionálnych centier poskytujúcich integrované podnikateľské a inovačné poradenstvo
- **Podpora podnikateľských a inovačných iniciatív** – táto oblasť je orientovaná na podporu cezhraničného sieťovania inovatívnych firiem a iných subjektov, vrátane benchmarkingu a výmeny skúseností.
- **Enviro-inovácie** – v rámci tejto oblasti CIP podporí nové výroby, postupy alebo služby šetrné k životnému prostrediu, či podporujúce efektívnejšie využitie prírodných zdrojov.
- **Podpora rozhodovacieho procesu** – EIP umožní organizáciu konferencií či podporí informovanosť politikov realizáciou rôznych sektorových štúdií.

Program pre podporu informačno-komunikačných technológií

Tento operačný program obsahovo nadväzuje na predchádzajúce iniciatívy e-TEN, Modinis a e-Content a napĺňa cieľ novej stratégie EÚ v oblasti IKT i2020 – European Information Society 2010 účinnnej od 1. júna 2005, ktorým je lepšie porozumenie a využívanie IKT podnikateľmi, občanmi a verejnou správou. ICT PSP sa pri podpore tohto cieľa zameriava špecificky na malé a stredné podniky. Program podporuje aktivity, ktoré budú smerovať k zavádzaniu výsledkov výskumu do praxe, hlavne v oblasti testovania trans-európskych elektronických služieb vo verejnom a v súkromnom sektore, ako aj modernizáciu verejného sektora za účelom zlepšenia produktivity a poskytovania služieb. Zameriava sa na nové trhy pre elektronické siete, digitálne technológie a obsah.

Inteligentná energia pre Európu

Program Inteligentná energia pre Európu (ďalej len „IEE“) existuje pod rôznymi názvami už od začiatku 90. rokov 20. storočia. Jeho zaradenie do programového rámca CIP je zdôvodnené vzťahom medzi cenami energií, výškou zamestnanosti a cien, a tým aj konkurencieschopnosti EÚ. Cieľom programu je podpora nových a obnoviteľných zdrojov energie, podpora energetickej diverzifikácie, rast efektívnosti využívania energetickej zdrojov, propagácia využitia nových zdrojov energie a energetickej efektívnosti v doprave.

Nové prvky v programe CIP na obdobie rokov 2007-2013

- K existujúcim nástrojom podpory začínajúcich MSP sa pridáva nový nástroj rizikového kapitálu High Growth and Innovative Company Facility GIF2, zameraný na vysoko inovatívne MSP, ktoré pociťujú nedostatok kapitálu vo fáze expanzie. Vďaka tomuto nástroju bude možné poskytnúť firme 200.000 – 2,5 mil. EUR, pričom dôraz bude na podnikoch využívajúcich technológie priaznivé k životnému prostrediu.
- Nástroj zabezpečenia portfólia bankových úverov zvýši kapacitu poskytovania úverov MSP regionálnymi a menšími bankami, čo napomôže rozvoju tradičného malého podnikania.
- Sieť Euro-info centier a Centier na prenos inovácií (IRC) bude slúžiť ako one-stop-shop centrá poskytujúce služby na podporu podnikania a inovácií.
- Schéma podporujúca kooperáciu medzi národnými a regionálnymi programami pre inovácie v podnikoch (BISS) umožní MSP profitovať z príležitostí na zahraničných trhoch bez toho, aby museli

podstúpiť rôzne administratívne úkony vyžadované EÚ. Schéma podporuje regióny, aby podporovali investície firiem do inovácií.

- Program Inteligentnej energie pre Európu sa zameriava na využívanie obnoviteľných zdrojov energií a technológií šetriacich životné prostredie.

SWOT analýza inovačného prostredia Slovenskej republiky

Silné stránky

- Vláda SR prijala Inovačnú stratégiu SR.
- Je schválený NSRR pre obdobie 2007-2013.
- Sú schválené operačné programy OP KaHR, OP VaV, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia o OP Vzdelávanie
- Postupne sa zvyšujú finančné prostriedky na VaV, resp. inovácií zo štátneho rozpočtu.
- SR vykazuje dobré výsledky v rámci EÚ25 v oblastiach ako sú: predaj produktov, ktoré sú nové na trhu (new-to-market product), zamestnanosť v medium-high a high-tech výrobe, výdaje na inovácie MSP.
- Vysoké percento obyvateľstva má stredoškolské vzdelanie.
- Zvyšujú sa výdavky na informačno-komunikačné technológie (ďalej len „IKT“) u slovenských MSP.
- Prevládajúci trend rozsiahlejšieho využívania IKT vo všetkých sférach života.
- Dlhodobá intenzívna medzinárodná spolupráca v oblasti vedy a techniky.
- Väčšina manažmentov podnikov „chápe inovácie ako prostriedok pre naplnenie strategických cieľov podniku“ a sú pozitívne naklonení k aplikácii inovácií.
- Je vysoký záujem o inovačné projekty u MSP.
- Relatívne vzdelaná a kvalifikovaná pracovná sila, ktorá predstavuje potenciál pre inovácie – ich tvorbu i širšie využívanie.
- Existuje potenciál pre inovatívny technologický rozvoj tradičných odvetví priemyslu.
- Existuje spoločenská podpora znalostnej ekonomiky - podpora tvorby poznatkov - duševného vlastníctva.
- Štát právne garantuje patentový monopol (resp. aj iný monopol) majiteľa na ekonomickú exploataciu vlastných poznatkov.
- Pozitívny trend vo vývoji celkovej vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva.
- Inštitucionálne je zabezpečená možnosť využívania informácií o duševnom vlastníctve a jeho ochrane.

Slabé stránky

- Neexistuje právne deklarovany, alebo štandardizovaný NIS.
- Neexistuje systém riadenia a koordinácie inovácií.
- Neexistuje ucelený systém podpory inovácií z verejných zdrojov
- Neexistuje monitorovací systém pre identifikáciu ekonomických a sociálnych dopadov implementácie inovačných procesov.
- Nízka úroveň financovania VaV, malé zapojenie podnikov do VaV činnosti a veľmi nízka úroveň komercializácie výstupov VaV.
- Nedostatok ľudských zdrojov pre VaV a inovácie.
- Nedostatočné väzby medzi priemyslom a akademickým sektorom.
- Nízky podiel inovujúcich podnikov v priemysle.
- Chýbajúca pro-inovačná kultúra.
- Napriek zvyšujúcim sa finančným prostriedkom v politických opatreniach VaV, resp. inovácií, na základe analýzy financovania inovačných aktivít vykonanej MH SR, ako aj na základe predpokladaného vývoja v najbližšom období je možné konštatovať, že prostriedky zo štátneho rozpočtu nebudú pokrývať potreby inovačného rozvoja v SR.
- Napriek tomu, že niektoré ústredné orgány štátnej správy majú vo svojich rozpočtových kapitolách vyčlenené prostriedky na podporu rezortných VaV aktivít, tieto nie je možné považovať za inovačné aktivity.
- Rezorty štátnej správy sa zameriavajú prevažne na podporu základného výskumu, čiastočne aplikovaného VaV a vedecko-technických služieb špecifických pre konkrétny rezort.
- Nedostatok informácií o 7.RP.

- Náročnosť spracovania prihlášok projektov čerpajúcich z domácich a zahraničných zdrojov.
- Slabé medzinárodné kontakty podnikov v oblasti VaV.
- Nízky počet explicitných inovačných nástrojov v porovnaní s krajinami EÚ.
- Nedostatok proaktívnych a systémových nástrojov v inovačnej politike.
- Nedostatočne, resp. vôbec nie vytvorené podmienky na podporu zavádzania priamych výstupov s vysokou pridanou hodnotou (inovácií) do praxe.
- Rezorty štátnej správy v rámci svojich rozpočtových kapitol plánujú podporiť i v nasledujúcich rokoch rezortné úlohy VaV, avšak na podporu inovácií vo svojich rozpočtových kapitolách finančné prostriedky plánované nemajú.
- SR dosiahla resp. prevýšila hodnoty SII indikátorov iba v piatich prípadoch v porovnaní s priemerom EÚ25.
- Veľmi nízky počet obyvateľstva má terciárne vzdelanie.
- Nedostatok podporných nástrojov pre stimulovanie inovácií.
- Tak verejný, ako aj súkromný sektor vykazuje veľmi nízke výdavky na VaV a inovácie. V roku 2006 podiel celkových výdavkov na vedu a výskum (CVVV) a podnikové výdavky na výskum a vývoj (PVVV) z HDP dosiahli najnižšiu úroveň od roku 1989:

Výdavky na výskum a vývoj v rokoch 2000-2005

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CVVV z HDP (%)	0.65	0.64	0.58	0.58	0.51	0.51
PVVV z CVVV (%)	54.4	56.1	53.6	45.1	38.3	36.6

- Neexistuje centrálny orgán na budovanie inovačnej politiky a kultúry.
- Nízke výdavky na VaV generujú extrémne nízke komerčné výstupy z výskumného sektora štátu.
- Pri vývoji podkladov pre inovácie produktov je pôsobenie univerzít, SAV a ďalších spoločností veľmi nízke.
- Transfer poznatkov z univerzitnej a výskumnej do podnikateľskej sféry je podlimitný.
- Neexistujúci silný vzťah medzi výskumno-vzdelávacím systémom a podnikovou sférou, čo spôsobuje následne extrémne nízku mieru súkromných investícií vo VaV.
- Pretrvávajúca nízka mobilita VaV pracovníkov.
- Je zdecimovaná a roztrieštená VaV základňa v niektorých nosných rozvojových oboroch.
- Nízka mobilita pracovníkov VaV vo všetkých sektoroch vedy a techniky s možnosťou pružne prispôbiť svoje pôsobenie v rámci dočasne zriadených teamov na riešenie výskumných problémov stanovených programov resp. projektov VaV.
- Nízka úroveň marketingovej práce pripravujúcej implementáciu výsledkov VaV v rámci štátneho a vysokoškolského sektoru vedy a techniky.
- Slabá previazanosť zámerov VaV s ťažiskovými investičnými zámermi najmä v oblasti priemyslu a infraštruktúry.
- Nízky počet inovatívnych podnikov limituje konkurencieschopnosť štátu.
- Nie je vyvinutý hodnotiaci systém na meranie dopadov inovácií.
- Málo mikropôžičiek pre živnostníkov a začínajúcich podnikateľov.
- Nízky podiel domácich pôžičiek a záručných aktivít pre malé a stredné podniky na HDP.
- Nízky podiel aktivít v oblasti rizikových fondov vo vzťahu k HDP a ostatným stredoeurópskym členským krajinám.
- Slabý transfér technológií do praxe
- Nedostatočná podpora rozvoja siete Business Angels.

Príležitosti

- Možnosť zákonom stanoviť MH SR zodpovednosť za koordináciu a zabezpečenie inovačného rozvoja.
- Možnosť zákonom stanoviť finančný rámec pre podporu inovácií.
- Možnosť financovať inovačný proces zo štrukturálnych fondov – OP VaV, OP KaHR.
- Možnosť zapojiť sa do programov 7.RP a CIP.

- Zvyšujúce sa výdavky na inovácie môžu značne podporiť, posilniť postavenie slovenských MSP z hľadiska konkurencieschopnosti a inovácií.
- Motivačne nastavený systém podpory inovácií z verejných zdrojov.
- Cielené vzdelávanie v kombinácii so zvýšenými výdavkami na inovácie a informačno-komunikačné technológie môžu vytvoriť vhodné zázemie na vznik high-tech výrobného priemyslu.
- Väčšia zainteresovanosť regionálnych správ môže pozitívne ovplyvniť tvorbu inovačnej politiky a kultúry.
- Primeraný počet vzdelaných pracovníkov môže generovať vhodné zázemie pre vznik a implementáciu inovácií do výrobného priemyslu.
- Príchod sofistikovaných investorov.
- Vybudovanie cielených vedecko-technických parkov.
- Presnou identifikáciou potrieb MSP a ich realizáciou sa zlepšia východiskové podmienky pre rozvoj inovačných procesov. Súčasné požiadavky podnikateľskej sféry sú nasledovné: prístup k štrukturálnym a iným fondom, podpora pri získavaní trhu, podpora tvorby a využitia finančných zdrojov a podpora pri ochrane duševného vlastníctva (patenty, priemyselné vzory).
- Zvýšený podiel verejných výdavkov na HDP alokovaných na podporu inovácií.
- Vysoko aktívna trhovo orientovaná spolupráca VaV so súkromnou sférou.
- V prípade kvalitných plánovacích dokumentov bude mať SR vyššiu šancu efektívnejšie financovať projekty zo zdrojov EÚ.
- Vytváranie klastrov, v ktorých budú využité VaV kapacity miestnych pracovísk VaV, univerzít, MSP a špičkových inštitúcií zo zahraničia.
- Rozšírenie využitia IKT.
- Nové smery rozvoja vyústia k definovaniu a podpore prioritných smerov VaV v IKT.
- Vysoký výskyt podnetov v MSP pre zavádzanie inovácií.
- Využitie partnerstiev na rozvoj stredného odborného a vysokoškolského vzdelávania na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni.
- Využitie účinných foriem spolupráce školského systému a podnikateľskej sféry s cieľom prispôbiť ponuku dopytu na trhu práce.
- Využívanie medzinárodnej spolupráce, výmeny skúseností a know-how v oblasti inovácií a podporných nástrojov pre stimulovanie inovácií.
- Vytváranie motivačných programov podporujúcich zakladanie podnikov absolventmi škôl.
- Reforma systému vzdelávania a premena tradičnej školy na modernú a otvorenú s orientáciou na rozvoj ľudských schopností tvorivosti a kreativity.

Ohrozenia

- Inovačná politika nebude dostatočne vyvinutá a bude sa vo veľkej miere prekrývať s cieľmi sektora VaV.
- Nenavrhne sa NIS a jeho poslanie a úlohy.
- Nebude vynaložený dostatočný dôraz na komercializáciu výstupov VaV.
- Systém podpory zo strany štátu bude neatraktívny pre súkromnú sféru.
- Jednotlivé opatrenia nebudú podporovať aktívne investície do inovácií.
- Súčasné výdavky na VaV nezabezpečia SR dobehnúť priemer EÚ.
- Nedostatočná kvalita vzdelanostnej úrovne ľudských zdrojov participujúcich na rozvoji inovácií.
- Väčšina priamych zahraničných investícií bude využívať len lacnú pracovnú silu a iné nízke výrobné náklady a nebudú sa vôbec orientovať na generovanie inovácií.
- Prehľbovanie rozdielov medzi sociálno-ekonomickými úrovňami regiónov SR.
- Nepreviazanosť VaV a systému inovácií s potrebami priemyslu.
- Nízka zapojenosť obcí a miest do tvorby inovačnej stratégie a jej realizácie.
- Nepripravenosť resp. nízka absorpčná schopnosť inovácií.
- Absencia prepojenia inovácií a ochrany duševného vlastníctva.
- Nízky podiel HDP vynaložený na vzdelávanie a na VaV.
- Nízke využívanie výsledkov VaV zo štátneho a verejného (vysokoškolského) sektora súkromným sektorom v praxi.
- Zníženie úrovne vzdelávania.
- Odliv sofistikovanej pracovnej sily a obyvateľstva s vyšším vzdelaním.

- Absencia ponuky kvalitných produktov celoživotného vzdelávania.
- Prehlbovanie štruktúrnych rozdielov medzi obsahovou a kvalifikačnou ponukou systému odborného stredného a vysokoškolského vzdelania a dopytom na regionálnom trhu práce.

Postavenie a úlohy Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (SIEA) v Národnom inovačnom systéme (NIS)

Neoddeliteľnou súčasťou Národného inovačného systému SR sa stane Slovenská inovačná a energetická agentúra (ďalej agentúra). Táto skutočnosť bude zakotvená aj v legislatívnej norme pripravovanej k oblasti tvorby a zavádzaniu inovácií na Slovensku.

Postavenie agentúry v rámci NIS

Slovenská inovačná a energetická agentúra, ako právnická osoba v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR (ďalej ministerstva), je výkonnou zložkou ministerstva pri koordinácii a implementácii podpory inovačného rozvoja na Slovensku. V spolupráci s ostatnými subjektmi NIS realizuje opatrenia prijaté vládou SR v rámci strategických a koncepčných materiálov z oblasti inovačného rozvoja; koordinuje prípravu odborníkov a tvorbu legislatívy pre túto oblasť; navrhuje systém prípravy a hodnotenia inovačných projektov podporovaných z verejných zdrojov a zdrojov EÚ; zastrešuje tvorbu a prevádzku informačného systému o inováciách.

Základné verejné funkcie agentúry

- Vykonáva funkciu koordinátora podpory inovačného rozvoja v rámci dotknutých agentúr na Slovensku (NADSME, SARIO, SACR).
- Vykonáva funkciu sprostredkovateľského orgánu pre Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (implementačná jednotka).
- Vykonáva funkciu výkonného orgánu pre realizáciu podpory projektom schváleným v rámci štátnych inovačných programov.
- Zabezpečuje implementáciu vládnych strategických dokumentov v oblasti inovácií.

Hlavné úlohy agentúry

Úlohy agentúry pokrývajú prierezové (vertikálne i horizontálne) postavenie agentúry v rámci NIS. Predstavujú súhrn nasledovných koncepčných, koordinačných, riadiacich, implementačných, realizačných, vzdelávacích a propagačných činností:

- podporovať kvalitné inovačné projekty s významným dopadom na zvyšovanie konkurenčnej schopnosti Slovenskej republiky a jej regiónov,
- pripravovať a koordinovať inovačné programy v spolupráci s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy,
- poskytovať, kontrolovať a vyhodnocovať účelné využitie prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskeho spoločenstva na oprávnené aktivity inovačného rozvoja,
- rozpracovať a uplatňovať nové formy transferu poznatkov vedy a techniky do užívateľskej sféry,
- presadzovať zintenzívnenie spolupráce akademických a vysokoškolských pracovísk s pracoviskami aplikovaného výskumu a vývoja na riešení inovačných potrieb užívateľskej sféry,
- koordinovať prístupy dotknutých agentúr pri formulovaní zásad a rozsahu podpory výskumu a vývoja smerujúceho k urýchleniu inovačného rozvoja,
- poskytovať a zabezpečovať vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti inovačného rozvoja formou školení a kurzov,

- vytvárať a prevádzkovať informačný systém o inovačných programoch a projektoch , ako i ďalších možnostiach podpory inovácií na Slovensku,
- zabezpečovať prezentáciu a propagáciu výsledkov inovačného rozvoja podporovaného z verejných zdrojov,
- spolupracovať s Regionálnymi inovačnými centrami(RIC) pri zabezpečovaní podpory inovačným projektom schváleným v rámci Regionálnych inovačných stratégií (RIS),
- zriaďovať regionálne pobočky bez právnej subjektivity na zvýšenie priameho kontaktu s potenciálnymi žiadateľmi o podporu inovačným projektom.

Špecifické úlohy agentúry ako sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom (SO/RO)

SO/RO bude vykonávať najmä nasledovné úlohy:

- zabezpečovanie implementácie operačného programu v oblasti prijímania žiadostí o nenávratný finančný príspevok a projektov;
- zabezpečovanie hodnotiaceho procesu predložených žiadostí o nenávratný finančný príspevok a projektov;
- uzatváranie zmlúv s prijímateľmi, vrátane možnosti sankcií v prípade nesplnenia určitých podmienok a v prípadoch, kde je to potrebné;
- zabezpečovanie monitorovania, vyhodnocovania a kontroly realizácie projektov priamo u prijímateľov;
- spolupráca s orgánmi zodpovednými za kontrolu a audit;
- podávanie pravidelných správ Riadiacemu orgánu o stave realizácie projektu;
- spolupráca s Informačnými centrami prvého kontaktu v regiónoch;

Úlohy SO/RO v oblasti monitorovania:

- postupuje v súlade s metodikou CKO a RO v oblasti monitorovania;
- v prípade potreby predkladá CKO prostredníctvom RO návrhy na zmeny, resp. doplnenie národného systému ukazovateľov;
- zodpovedá za zber údajov a ich analýzu na úrovni opatrení v oblasti monitorovania prostredníctvom systému ukazovateľov ako aj v oblasti monitorovania na úrovni kategórií pomoci;
- zodpovedá za vypracovanie príslušných častí výročných a záverečnej správy o vykonávaní OP.

Úlohy SO/RO v oblasti informovania a publicity:

- rozpracuje komunikačný akčný plán pre OP na podmienky jednotlivých opatrení;
- pri rozpracovaní komunikačného akčného plánu a ostatných aktivitách informovania a publicity postupuje v súlade s metodikou CKO a RO;
- zabezpečuje sprostredkovanie informácií voči prijímateľom.

Úlohy SO/RO v oblasti finančného riadenia:

- prijímanie žiadostí o platbu od prijímateľov;
- formálna kontrola žiadostí prijímateľov o platbu;
- kontrola fyzickej realizácie vybraných projektov (kontrola na mieste);
- predbežné a priebežné overovanie reálnosti, oprávnenosti, správnosti, aktuálnosti výdavkov uplatňovaných príjemcom pomoci; neprekrývania sa financovania a v súlade s legislatívou EÚ týkajúcou sa verejného obstarávania, životného prostredia, štátnej pomoci a rovnosti príležitostí;
- predloženie zoznamu výdavkov prijímateľa za každý projekt Riadiacemu orgánu;

- schvaľovanie a predloženie Certifikačnemu orgánu a Riadiacemu orgánu správy o zistenej nezrovnalosti v prípade jej zistenia na základe predbežnej kontroly;
- predkladanie správ o výsledku vnútorného auditu SO/RO a správ o výsledku externého auditu SO/RO Certifikačnemu orgánu a Riadiacemu orgánu;

Pôsobnosť agentúry

Pôsobnosť agentúry v oblasti inovačného rozvoja je zakotvená ako národná, s celoslovenským a nadrezortným postavením. Významné sú však dosahy jej činnosti na podporu inovačných a rozvojových zámerov v regiónoch. To si vyžaduje vytvoriť regionálne pobočky agentúry (bez právnej subjektivity) minimálne na úrovni NUTS-2. V rámci NIS SR je potrebné definovať prepojenie Agentúry s pripravovaným zriadením RIC.

Inovačné póly rastu v regiónoch

Pri spracovaní Inovačnej stratégie SR sa okrem iného analyzoval inovačný potenciál regiónov podľa samosprávnych krajov, aby sa mohli predbežne zadefinovať póly rastu v regiónoch. Nasledujúca tabuľka naznačuje, ktoré regióny majú predpoklady na rozvoj ktorých sektorov. Pri hodnotení projektov sa budú podporovať len tie projekty, ktoré sú v súlade s pólami rastu. V prípade, ak napr. dve RIC majú záujem o inovácie v tom istom sektore, je nutný dohovor o realizácii len jedného spoločného centra v rámci SR, ktoré môžu spoločne založiť. Tým sa zabráni duplicitným projektom v sektorech a súčasne sa zabezpečí trvalá udržateľnosť projektov. Vybudované centrá budú základom pre vybudovanie centier excelencie.

Inovačné póly rastu v regiónoch je dokumentovaná v nasledujúcom prehľade

Kraj	Oblasti inovačného rozvoja s celoštátnou pôsobnosťou	Univerzity,	Výskumné ústavy	Hospodárske organizácie
Bratislavský	Logistika Informačné a komunikačné technológie Automatizácia, meranie a regulácia Chemické a biotechnologické inžinierstvo	Slovenská technická univerzita Bratislava SAV – výskumné ústavy SAV Bratislava	Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj elektrotechniky a informačných technológií - Výskumný ústav káblov a izolantov, a. s. Bratislava Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj drevárskeho, nábytkárskeho a celulózo-papierenského priemyslu – VUPC a. s. Bratislava Výskumný ústav chemickej technológie Bratislava Slovnaft – VÚRUP, a. s. Bratislava Výskumný ústav liečiv, a. s. - teraz hameln rds a. s. Modra Cyklotrónové centrum SR Bratislava	Slovnaft a. s. Bratislava Volkswagen a. s. Bratislava BEZ, a. s. Bratislava Siemens Bratislava PPA Control Bratislava TOWER AUTOMOTIV E Malacky

			Výskumný ústav zvaračský - Priemyselný inštitút SR Bratislava Prvá zvaračská a. s. Bratislava VUPEX a. s. Bratislava Výskumný ústav potravinársky, Bratislava	
Trnavský	Zvyšovanie energetickej bezpečnosti a využitie obnoviteľných zdrojov energie Automobilový priemysel Elektrotechnický priemysel	Materiálovo- technologická fakulta STU Trnava Univerzita Cyrila a Metoda Trnava	Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj energetiky – VÚJE a. s. Trnava Technický skúšobný ústav Piešťany, š. p. Piešťany Výskumný ústav vzduchotechniky Piešťany	JE Jaslovské Bohunice PSA Peugeot Citroën Trnava SH a. s. Senica Chemolak a. s. Smolenice Samsung Galanta ON Samsung Voderady Semiconductor Piešťany TOMA Industries Trnava
Trenčiansky	Produkty malotonážnej chémie, Chemické špeciality, Priemyselná ekológia, Progresívne materiály, (predovšetkým sklársky priemysel, progresívna keramika, textilný priemysel) Mechatronika Polovodičové meniče a pohony	Trenčianska univerzita A. Dubčeka Trenčín Spoločné laboratórium pre výskum skla Ústavu anorganickej chémie SAV a Trenčianskej univerzity A. Dubčeka Trenčín	Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj spracovateľského priemyslu – VIPO a. s. Partizánske ZTS Elektrotechnika a. s., Nová Dubnica EVPU a. s., Nová Dubnica VZP a. s., Prievidza VUG a. s., Púchov VUP Prievidza	Matador Rubber s. r. o. Púchov NCHZ a. s. Nováky Emerson Nové Mesto nad Váhom PS Letecké motory Považská Bystrica STROJTECH Nové Mesto nad Váhom TRENS Trenčín VOJUS Pov. Bystrica Konštrukta Industry Trenčín CHIRANA Stará Turá Chirana

				Medical Stará Turá
Nitriansky	Poľnohospodárstvo, Potravinárstvo, ich biotechnológie, Tradičné a netradičné potraviny a ich bezpečnosť Spracovanie plastov biotechnológie, ekológia a environmentalistik a vo väzbe na potravinársky priemysel	Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra Univerzita Konštantína Filozofa Nitra	Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu, Nitra Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj chemického a farmaceutického priemyslu VUSAPL a. s., Nitra Navicom - výskumný ústav stavby lodí a. s. Komárno VUNAR a. s., Nové Zámky Izotopcentrum, s. r. o. Nitra	JE Mochovce Smurfit Kappa, a. s. Štúrovo Plastika, a. s. Nitra Duslo, a. s. Šaľa SONY Nitra Osram N. Zámky KIWA Nitra Elektrokarbon Topoľčany
Žilinský	Informačné a telekomunikačné technológie, Ložiskový priemysel, Strojársky priemysel Železničná letecká doprava, Vybrané oblasti medicíny	Žilinská univerzita Žilina Ústav konkurencieschopnosti a inovácií – výskumný a vzdelávací ústav Žilinskej univerzity v Žiline	Vedúce pracovisko technického centra pre rozvoj strojárstva - Vývoj Martin a. s. Martin VÚTCH-CHEMITEX spol. s. r. o. Žilina VURAL a. s., Žilina VÚVT Engineering a. s. Žilina Výskumný ústav dopravný Žilina Slovenské centrum produktivity, Vedecko-technologický park Žilina,	KIA Motors Slovakia s. r. o. Žilina Metsä tissue a. s. Žilina Mondi Bussines Paper SCP a. s. Ružomberok KOBIT-SK Dolný Kubín AVC Čadca ŽOS Vrútky TSM Martin KLF-ZVL Kováčňa Kysucké N. Mesto ZKL KINEX Bytča GMF Martin COMPEIL RAIL Martin OFZ a. s. Istebné INA Kysuce, a. s. Kysucké Nové Mesto, MAR SK, s. r. o. Sučany, Kinex-KLF, a.s. Kysucké Nové Mesto
Bansko-bystrický	Drevospracujúci priemysel Ekológia	Technická univerzita,	Národné lesnícke centrum, Zvolen	SHP a. s. Harmanec Degussa Slovakia

	<p>a enviromentálne technológie Obnoviteľné zdroje energie Metalurgia, spracovanie a recyklácia ľahkých kovov Pracovné stroje a zariadenia a ich systémy</p>	<p>Zvolen Zväz spracovateľov dreva, Zvolen Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica</p>	<p>Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen Výskumný ústav spojov, Banská Bystrica IPM Engineering s. r. o. Zvolen KWD s. r. o., Zvolen PPS Vývoj s. r. o. Zvolen ZV Test s. r. o. Zvolen INVESTHEY- Group s. r. o. Zvolen LOBB a. s. Banská Bystrica</p>	<p>s.r.o Slov. Ľupča VONSCH Brezno CSM Tisovec WAY Industry Krupina Pohronské strojárne Hliník nad Hronom THORMA Fiľakovo Thermo/SOLAR ŽIAR ŽIAR nad Hronom Slovaco a. s. Istebné ZSNP a. s. Žiar nad Hronom Železiarne a. s. Podbrezová</p>
Prešovský	<p>Automatizácia a mechanizácia priemyslu Obalové materiály Vybrané oblasti zdravotníctva a farmácie</p>	<p>Prešovská univerzita Prešov Košická univerzita Košice Fakulta výrobných technológií so sídlom v Prešove</p>	<p>VUCHV a. s., Svit Výučbovo - študijné centrum FCHPT v Humennom VUKOV EXTRA a. s. Prešov</p>	<p>Bukocel a. s. Hencovce Chemosvit Folie a.s. Svit Tatravagónka Poprad Tatramat Poprad Spinea Prešov Premetal Prešov Potravinárske strojárne Svidník Kronospan SK, s. r. o. Prešov Bukóza Hencovce OZKN a. s. Prešov Rhodia Industrial Yarns Slovakia Humenné IMUNA Šarišské Michaľany Stroptel, s. r. o. Stropkov Whirpool Slovakia, s. r. o. Poprad</p>

Košícký	Biotechnológia - probiotík a biomodulátorov, aplikácie bioaktívnych látok Hutnícky priemysel+	Univerzita P. J. Šafárika Košice Technická univerzita Košice	ZTS VVU, Košice SAV, Košice Výskumný ústav veterinárnej medicíny, Košice	Chemko a. s. Strážske Matsushita Krompachy Molex Kechenec SEZ Krompachy VSS Košice UNOMEDICA Michalovce EMBRACO Spišská Nová Ves Vagónka Trebišov U.S. Steel s. r. o. Košice
---------	---	---	---	--

Prehľad predpokladaného čerpania zdrojov EÚ a ŠR podľa jednotlivých rokov a rozpočtových kapítol k návrhu Inovačnej politiky SR na r. 2008-2010

	Názov opatrenia	Zdroj financovania	2008 - 2013	2008 - 2 010	2008	2009	2010	
1	Budovanie Regionálnych inovačných centier - RIC, vrátane podpory ďalšieho vzdelávania a poskytovania poradenstva pre subjekty vstupujúce do RIC	A	OP VaV	3 300	3 300	990	1 155	1 155
			OP ZaSI	1 650	1 650	495	578	578
		B	MŠ SR	330	330	99	116	116
			MPSVaR SR	165	165	50	58	58
2	Inovácie a technologické transfery	A	OP KaHR	7 941	2 996	899	1 049	1 049
		B	MH SR	1 124	450	135	157	157
3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch	A	OP KaHR	5 095	2 038	611	713	713
		B	MH SR	764	306	92	107	107
4	Projekt na vytvorenie národnej informačnej infraštruktúry a jej celoslovenské používanie podnikovou sférou	A	SOP PS	220	220	220	0	0
		B	MH SR	44	44	44	0	0
5	Operačný program INTERREG IV C	A		1 350	540	162	189	189
		B		0	0	0	0	0
6	Nástroje finančného inžinierstvá - podpora financovania inovácií a podpora zvyšovania investícií do inovácií z verejných zdrojov	A	OP KaHR	825	330	99	116	116
		B	MH SR	135	50	15	18	18

A - Zdroje celkom (EU + štátny rozpočet)

B - z toho štátny rozpočet